Azg Ազգ

4 ՅՈՒԼԻՍ 1996. ԹԻՎԿՇԱԲԹԻ. # 121 (1127)

123

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ժիրինովսկի. Ելցինը գող է, Լեբեդը ..... է, իսկ եթե թուրքերն ինձ լավ չվերաբերվեն, հայերին ու հույներին կօգնեմ

ՄՈՍԿՎԱ, 3 ՅՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Բորիս Ելցինը գողացել է իմ գաղափարները, իսկ Լեբեդը «ֆաշիստական ոստնիկ» է, թուրքական «ենի յուզա» թերթի թղթակցին է հայտարարել Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Վլադիմիր Ժիրինովսկին: Թերթը նշում է, որ Ժիրինովսկին «մի թուրքագետ է», որը թուրքերի հետ խոսելիս գովում է Թուրքիան, իսկ հեռվից միշտ հակառակն ասում:

«Թուրքիայի՝ Ռուսաստանի հետ հարաբերությունները շատ կարևոր են: Ռուսաստանի հաջող կառավարությունը կարող է նեցուկ լինել հայերին կամ հույներին: Թուրքիան կրակի օջախի մեջտեղում է գտնվում եւ յուրաքանչյուր կողմից շրջապատված է բշնամիներով: Այդ ոլորտում էլ Թուրքիայի համար կարևոր է երկխոսություն հաստատել Ռուսաստանի հետ», ասել է Ժիրինովսկին:

Ռուսաստանի կողմից հույներին հովանավորելու վերաբերյալ հարցին Ժիրինովսկին պատասխանել է հետեւյալը. «Ճիշտ է. եթե Անկարան ինձ հետ լավ հարաբերություններ հաստատի, ես էլ ձեզ օգտակար կլինեմ: Բայց եթե չհաստատի, ես կարող եմ օգնել հայերին եւ հույներին»:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչության հայտարարությունը

Այս օրերին, երբ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունը նախապատրաստվում է ՀՈՒԱԿ Հանրապետական պատգամավորական ժողով գումարել՝ ճշտելու համար Հայաստանի Հանրապետության նախագահական ընտրություններում կուսակցության դիրքորոշումը, կուսակցության շարքերից նախկինում հեռացված թե հեռացած մի խումբ անձեր եւ ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչության նախկին մի քանի անդամներ, անկուսակցական մի խումբ երիտասարդների «պատժանության» ներքո, հուլիսի 2-ի երեկոյան բոնարարի փորձ կատարեցին՝ գավթելու ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակը: Գրեթե 10 ժամ շարունակ նրանք գրավված տակ պահեցին գրասենյակը, այդ ընթացքում «սանրելով» կուսակցության արխիվն ու անդամավճարների փաստաթղթերը: Ի վերջո, շնորհիվ ներքին գործերի նախարարության համապատասխան մարմինների ազդու միջամտության, առավոտյան ժամը 4-ի մոտ նրանք ազատեցին գրասենյակը, որը հուլիսի 3-ին, ժամը 12-ին հանձնվեց օրինական տիրոջը՝ Հանրապետական վարչությանը:

Մինչ այդ, անօրենների խումբը, օգտագործելով ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչության դրոշմակնիքը եւ պատասխանատուները, լրատվության միջոցներով ՀՈՒԱԿ մի շարք ակումբների անունից տարածել էր իր իսկ կողմից սարքված մի հայտարարություն, որով անվստահություն էր հայտնում ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչությանը, կարգապահական այլանին եւ հաշվեքննիչ հանձնաժողովին: Հիշյալ հայտարարության մեջ նշվում էր նաեւ, որ ՀՈՒԱԿ արտահերթ պատգամավորական ժողով հրավիրելու նպատակով ստեղծվել է մի ինչ-որ հանձնաժող, որի անդամներն են հիմնականում կուսակցության հետ ոչ մի կապ չունեցող մարդիկ:

ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչությունը այսօր կայացած իր նիստում որոշեց հայտարարել, որ՝

- նման մարմինը նախատեսված չէ ՀՈՒԱԿ կանոնադրությամբ եւ, հետեւաբար, նրա գործունեությունը հակաօրինական է եւ հակականոնադրական:
- ՀՈՒԱԿ կանոնադրությամբ պատգամավորական ժողովներ հրավիրելու իրավունքը, ի հարկին ակումբների ու շրջանների պահանջով, վերապահված է ՀՈՒԱԿ պատգամավորական ժողովի կողմից ընտրված Հանրապետական վարչությանը:
- ՀՈՒԱԿ կանոնադրական մարմիններին (վարչություն, կարգապահական ատյան, հաշվեքննիչ հանձնաժողով) անվստահություն կարելի է հայտնել միայն պատգամավորական ժողովում:

ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչությունը, դատապարտելով նախագահական ընտրությունների շեմին կատարված նման բոնարարները եւ սպառող լուրերի տարածումը, դիմում է կուսակցության անդամներին, ՀՈՒԱԿ ակումբներին ու շրջանակներին՝ չենթարկվել սադրիչ գործողություններին, այլ համախմբվել, միասնաբար նվիրվել ժողովրդավարության, ազատականության գաղափարներին, որոնք էլ հանդիսանում են ՀՈՒԱԿ գործունեության հիմնարար ուղենիշները:

ՀՈՒԱԿ ԳԱՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ,
ՀԱՐԾՈՒՄՅԱՆ,
3 հուլիս 1996 թ.

ՀՈՒԱԿ ԱՍՈՒԼԻՍ

«Գասական ոուշը» կանխվեց, բայց զարգացումներ դեռ կլինեն

ՀՈՒԱԿ ատենապետը պատրաստ է հրաժարական տալ, եթե դրանից կուսակցությունը շահի

Հուլիսի 2-ի երեկոյան, ժամը 21-22.00-ի սահմաններում ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակի բռնագրավման միջադեպին էր ենթարկված ՀՈՒԱԿ ատենապետ Ռոբերտ Միրզախանյանի եւ ընկերվա ատյանը, որը տեղի ունեցավ կուսակցության գրասենյակում, այն «վերագրվեցավ» հետո: Ատենապետը հայտնեց, թե այդ ներխուժումը կազմակերպվել է ՀՈՒԱԿ գրասենյակի աշխատակից Վաչագան Գալստյանի օգնությամբ, որին բնկերակցել են մոտ մեկ տարի առաջ ՀՈՒԱԿ-ից հեռացված Բաֆիկ Պետրոսյանը եւ Լեւոն Բալայանը, ինչպես նաեւ Կարեն Կոստանդյանը, Գագիկ Օհանյանը, Գեւորգ Փիլոյանը: Ներխուժումը համընկել է «Լրաբեր» ծրագրով ՀՈՒԱԿ ակումբների հայտարարության հաղորդմանը, որ ասվում էր, թե անվստահություն է հայտնվում ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչությանը, կարգապահական ատյանին եւ հաշվեքննիչ հանձնաժողովին: ԱՄՈՒՍ-ական ճանաչում ՀՈՒԱԿ 4-րդ եւ 5-րդ պատգամավորական ժողովներից հետո ընդունված որոշումները եւ ՀՈՒԱԿ արտահերթ պատգամավորական ժողով հրավիրելու նպատակով ստեղծվում 24 անդամից բաղկացած հանձնաժող խորհուրդ: Ռոբերտ Միրզախանյանը նախ նշեց, որ ոչ միայն մի շարք ակումբների ատենադպիրների ստորագրություններն են կեղծվել, այլեւ շատ վարչականներ եւ շարքային անդամներ տեղյակ չեն եղել այդ հայտարարության բովանդակությանը: Դա են վկայում կուսակցության գրասենյակում հնչած հեռախոսազանգերը, այդ թվում Արմավիրից, Կրասնոսելսկից (Կարմիր), Երեւանի տարբեր շրջաններից եւ այլն: Բացի այդ, վերոհիշյալ խումբը խոսեցել է կուսակցության կանոնադրությունը, քանի որ ըստ դրա որեւէ հանձնաժող խորհուրդ չի կարող ստանձնել ՀՈՒԱԿ-ի գործադիր իշխանությունը:

Այդ դեպքերում ՀՈՒԱԿ Հանրապետական վարչության անդամներ Դալլաքյանը, Կարապետյանը եւ Առաքելյանը ժամանում են գրասենյակ եւ դպահանջում իրենց ներս թողնել, բայց մերժում են ստանում:

Տես էջ 2

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Նախնական տվյալներով՝ Ելցինը առջեւում է

Ժամը 23.40-ի դրությամբ ընտրությունների առաջին նախնական արդյունքներն այսպիսին էին: Ռուսաստանի Դաշնության 31 միավորներից 23-ը քվեարկել են հօգուտ Ելցինի, 8-ը՝ Զյուգանովի: Ընտրություններին մերկայացել է ընտրողների 60-70 տոկոսը: Քվեարկության արդյունքների բացարձակ թվերը: Ելցինի օգտին է քվեարկել 5 միլիոն 827 հազար մարդ, ինչը 52.17 տոկոս է կազմում, իսկ Զյուգանովի՝ 4 միլիոն 586 հազար, այսինքն 41.7 տոկոս: 2 թեկնածուներին էլ դեմ են քվեարկել ընտրողների 5.7 տոկոսը: Ընտրությունների վերջնական արդյունքները պաշտոնապես կհայտարարվեն հուլիսի 6-ին:

Բոլորին հետաքրքրում էր, թե կիսայեվի՞ Բորիս Ելցինը կնստի, ինչպես ավանդաբար է լինում, իր ընտրական տեղամասում: Սակայն բազմաթիվ լրագրողների սպասումն արդարդուն անցավ: Նա չեկավ իր մշտական ընտրական տեղամասը: Դրա փոխարեն նախագահ Ելցինն անդրադարձավ Քարվիխա ավանում, որտեղ նրա մերձմոսկովյան ամառանոցն է: Նրա տեսքը հոգնած էր, սակայն առողջ հասակ էր խոսում: Իր որոշումը քվեարկելու հանրության աչքից հեռու, նա բացատրեց այն հանգամանքով, որ լրագրողների հետ ընտրատեղի ընթացքում զրուցել է ավելի շատ, քան պետք է:

Վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը քվեարկելիս լրագրողներին հայտնեց, որ Ելցինի առողջական վիճակը հրաշալի է եւ որ Մոսկվայից դուրս նրա քվեարկելը բնադրված է առավել հարմարավետության նկատառումներով: Սակայն CNN հեռատեսալիքի լրագրողները, վկայակոչելով նախագահի մերձակա շրջապատը, հայտնեցին, որ Բորիս Ելցինը սենսոգարդիայով է հիվանդ եւ այդ հիվանդության լատենտներն առնվազն է անգինա Պեկտորիս: Ասվեց, որ դա սրտի նոպա չէ եւ ոչ էլ ինֆարկտ: Սակայն «Էյ Պիպս» իրավանական թերթի թղթակիցները հայտնեցին, որ վերջին շաբաթների ընթացքում նախագահ Ելցինը արդեն 2 լուրջ նոպա է ունեցել, եւ նրա առողջական վիճակն այնքան ծանր է, որ բժիշկները 2 ամիս բացարձակ հանգիստ են հանձնարարել նրան: Միացյալ Նահանգների ադմինիստրացիան անհանգստություն է հայտնել Ելցինի առողջական վիճակի կապակցությամբ եւ բուսավոյր առաջացում ցանկացել նրան:

Կոմկոսի առաջնորդ Գենադի Զյուգանովը հիանալիորեն հայտնեց, որ հաղթելու է: Դարբաշյանն ու Ժիրինովսկին լրագրողներին հայտնեցին, որ դեմ են քվեարկել թե Ելցինին եւ թե Զյուգանովին: Բորիս Ելցինի խորհրդական Սերգեյ Կարագանովը հայտնեց, որ վերջին ընտրվելու դեպքում Բորիս Ելցինը կնստանի ընդդիմանալ ՆԱՏՕ-ի ընդարձակմանը դեպի արեւելք: Նա ասաց, որ վերջին շաբաթներին Մոսկվայի դիրքորոշումն այդ հարցում էլ ավելի է կարծրացել եւ որ գիջումներ չեն սպասվում: Կարագանովն ասել է նաեւ, որ Բորիս Ելցինի վերընտրվելը վերջ կդնի իշխանությունը համար Խրեմլում մղվող պայքարին:

Այնմանոր Լեբեդը հայտարարեց, որ Ռուսաստանը դատապարտված է լինելու հոգուտ, հարուստ եւ նրա նիկ:

ԳԵՐՄԱՆ ԼՈՊԵԼ-ՏԵՊԱՆ.

Ք. Արարքյանը մեկնեց Ստոկհոլմ

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՅՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Հուլիսի 3-ին Ստոկհոլմ մեկնեցին ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահ Բաբկեն Արարքյանը, Աժ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Հովհաննես Իգիթյանը եւ ֆինանսավարկային, բյուջետային եւ տնտեսական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Արմեն Եղիազարյանը: Այցի նպատակն է մասնակցել այս օրերին Ստոկհոլմում անցկացվող ԵԱՀԿ Մինսկի կոնֆերանսի համանախագահների միջնորդությամբ այդբեջանա-դարաբաղյան կարգավորմանն ուղղված բանակցություններին: Բանակցություններն ավարտվելու են հուլիսի 5-ին:

Առայժմ նախագահության 6 թեկնածուի հայտ ԿԸՀ-ում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Մեկշաբթի 22-ին Հայաստանում կայանալիք նախագահական ընտրություններին մասնակցող թեկնածուների առաջադրման ամենամեծ փաստաթղթերի ներկայացման վերջին ժամկետն է հուլիսի 8-ի ժ.16-ը: Ինչպես հայտնեց ԿԸՀ-ի քարտուղար Արմենուհի Զոհրաբյանը, հուլիսի 3-ի դրությամբ ԿԸՀ է ներկայացվել 6 հայտ, որոնցից 3-ը կուսակցությունների քարտուղարի մարմինների որոշման հիման վրա՝ Վազգեն Մանուկյան (ԱԺՄ), Արամ Սարգսյան (ՀԴԿ), Սերգեյ Բաղդասարյան (ՀԿԿ), եւ մյուս 3-ը հարգարգիանական նախաձեռնության կարգով՝ Յուրի Մկրտչյան («Մյուս» իրավապահական կազմակերպության ղեկավար), անկուսակցական Ռաֆայել Համբարձումյան (առաջադրված է Ազգային միասնության ախտ կազմակերպության կողմից) եւ Արմենուհի Ղազարյան («Հայկանոցիս» ավանդապահ ժողովրդավարական կազմակերպության նախագահ):

Զանգվածային թունավորում Մասիսում՝ ոստոստակից

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՅՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Հունիսի 28-ից մինչեւ հուլիսի 2-ը Մասիս ավանում (Արարատի մարզ) սննդային թունավորման հետեւանքով հոսպիտալացվել է 70 մարդ: Հիվանդությունը ուղեկցվում է բարձր ջերմությունով, փսխումով, լուծով: ՀՀ առողջապահության նախարարության հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային հսկողության վարչության ղեկ Մանվել Սաքիսյանը հայտնեց, որ թունավորումը տեղի է ունեցել փափուկ ոստոստակից: Այդ առեւտրական կետը գործել է առանց սանիտարական ծառայությունների թույլտվության: Ինչպես ցույց են տվել ստուգումները, մթերքի մեջ եղել են սալմոնելոզի խմբին պատկանող մանրէներ: Առողջապահության նախարարությունը խորհուրդ է տալիս չօգտագործել հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային ծառայությունների հսկողությունից դուրս մնացած վայրերում պատրաստված սննդամթերք:

Դաշնակցությունը չի ստորագրել չորս կուսակցությունների հայտարարությունը

Ցկազմակերպված դաշինքի տարպերման երթ՞ն

Ինչպես հաղորդակցել էինք «Ազգի» երեկվա համարում, ԳԻԱՐՔՄի-ն, ՀԴԿ-ն, ՀԿԿ-ն եւ ՀՅԴ-ն հանդես են եկել համատեղ հայտարարությամբ, որով pas էության նախագահական ընտրությունների նախաշեմին նոր քաղաքական դաշինքի հիմք էր դրվում: Սակայն երեկ կայացած մամուլի ասուլիսում, ՀՅԴ Հայաստանի պատասխանատու մարմնի անդամ Էդուարդ Հարությունյանը հանդես եկավ հայտարարությամբ եւ մխեց Դաշնակցության կողմից այդ փաստաթղթի ստորագրման փաստը, թե խեթի որոնես «հերոդ ում» համագործակցության հիմնադիր անդամ, պատասխանատու այդ հայտարարության տեքստը չեն ստացել եւ հետեւաբար չեն քննարկել: Թերթերում տպագրվածը համարելով անանկնկալ, նա միեւնույն ժամանակ չմերժեց, որ ոչ պատասխանատու խողովակով հայտարարությունը այնուամենայնիվ ստացել են:

Նա հայտարարեց նաեւ, թե այդ հայտարարությունը չի համապատասխանում Դաշնակցության այսօրվա խնդիրներին: Եւ խնդիրը, pas նրա, ոչ թե այն է, որ համաձայն են կամ համաձայն չեն հայտարարության բովանդակությանը, այլ դրանով խախտվել է «հերոդ ում» համագործակցության կանոնակարգը, որտեղ ասված է, թե խոսքի կազմը կարող է ընդլայնվել միմիայն անդամների միաձայն որոշմամբ եւ միմիայն կազմակերպությունների որոշումների վրա՝ վերոյի խոսքերն ունեն:

Տես էջ 3

տեղական

ԱՆԴՐԱՌԱՐԱ

Քաղաքական բանդիտիզմ

Հուլիսի 3-ի առավոտյան «Երգանկություն» ունեցա կարդալու «Հայաստանի Ռազմավար ազատական կուսակցության գործունեության հայտարարությունը»։ Տեսքին չեմ անդրադառնում, բայց չեմ կարող զայրույթով չնշել հետեւյալը.

1) իրո՞ւ բոլոր ստորագրությունները (թվով 20) ոտքկոխում են այն մարդկանց, ում ազգանունը նշված է այդ փաստաթղթի տակ։ Չի բացառվում, որ դրանց մի մասը կեղծ լինի։ Այդպիսի տխուր նախադեպի առիթն հանդիպել ենք «Ազգ» թերթը բռնագրավելու փորձի ժամանակ, երբ ՀՀ արդարադատության նախարարությանը ներկայացված փաստաթղթերում նշված էր նաեւ թերթի հիմնադիր անդամ, «գործից» կասեցված անտեղյակ Սիհրան Մինասյանի ստորագրությունը։

2) ՀՌԱԿ այն ակումբները, որոնց անունից դրվել են ստորագրությունները, իրո՞ւ լիազորել են իրենց այս կամ այն անդամին հանդես գալու այդպիսի հայտարարությամբ։ Սա էլ, կարծում եմ, դեռ ստուգման ենթակա է։

3) Որեւէ կուսակցության ստորաբաժանումների կազմակերպությունները, ինչ խոսք, կարող են հանդես գալ իրենց ղեկավար մարմնի նկատմամբ անվստահություն հայտնելու նախաձեռնությամբ ու հայտարարությամբ։ Սակայն անհերեւակայելի է, որպեսզի առանց բարձրագույն մարմնի, տվյալ դեպքում դաշտամասային ժողովի, որեւէ մեկն իրեն իրավունք վերապահի «ազատել կուսակցության գլխից, ֆինանսական միջոցներից, կնիքից եւ արխիվից»։ Սա արդեն բացահայտ հաղթական բանդիտիզմ է, «օրինականացված» գողություն, օրը ցերեկով կողոպուտ։

4) Համոզված եմ, որ այդպիսի որոշում կայացնողները չէին կարող այն անհարգալ գործողության մեջ դնելու նպատակով բռնարարքների դիմել, տվյալ դարաշրջանում ՀՀ օրենքներով օրինական գործող կուսակցության գրասենյակը ուր երեկոյան զավթել, եթե համոզված չլինեին իրենց անպատժելիության մեջ եւ սացած չլինեին ինչ-ինչ բարձրաստիճան պետական այրերի հավաստիացումները։

5) Նման բռնարարքը ակնհայտ սադրանք է հայաստանյան քաղաքական կուսակցություններից մեկի դեմ նրա առաջիկա համագումարի նախօրեին։ Ի վերջո, նույն անվստահությունը կարելի էր հայտնել հենց մի քանի օր հետո գումարվելիք համագումարում, հետաքրքիր լինելով այդպիսի որոշումների ընդունմանը, ինչի մասին նշված է «Հայաստան» մեջ։ Ներկուսակցական ամեն տեսակ վեճերի լուծման միակ քաղաքակիրթ եղանակն այդ է, մնացածն աղտոտելի է եւ ենթակա խստիվ դատապարտության։

6) Հանրապետության իշխանությունները, հուսամ, խստագույնս կդատեն բռնարարքի հեղինակներին։ Հակառակ դարաշրջանում ազատ են ենթադրելու, որ սադրանքը հանձնարարված էր իրենց հետ։ Մեզնում իրավական, ժողովրդավարական պետություն ենք կառուցում, եւ այդ իմաստով պետությունը դարաշրջանում ունի դաշտպանելու օրինականորեն գրանցված ցանկացած կուսակցության բնականոն գործունեությունը հանրապետության տարածքում ամեն տեսակ ոտնձգություններից, ումից էլ դրանք բխեն։

7) Անկախ ՀՌԱԿ-ի նկատմամբ որեւէ մեկի համակրանքից կամ հակակրանքից, յուրաքանչյուր ազնիվ մարդ, իմ դատողությամբ, դարաշրջանի է վճռական բողոք հայտնել կատարվածի առթիվ։ Եթե մենք չստեղծենք այնպիսի քաղաքական մթնոլորտ, որ ամեն կարգի քաղաքական վեճերն ու տարաձայնությունները լուծվեն օրենքի եւ կանոնադրության շրջանակներում, սպա վաղը բոլոր, անխտիր բոլոր կուսակցություններում ու կազմակերպություններում ինչ-ինչ դաշտամասերով մերժվածները, վտարվածները, հեռացածները կդիմեն այդպիսի բռնի գործողությունների, եւ մենք կունենանք ոչ թե քաղաքական դաշտ, այլ գազանանոց, որ «ճիշտը» միշտ կլինեն միայն նրանք, ովքեր ունեն ամոր բռունցքներ եւ օրենքները խախտելու հանդգնություն։

8) Որեւէ ընդհանուր բան չունենալով ՀՌԱԿ-ի եւ նրա ներսում գործող իրարամերժ քաղաքական ուժերի ու հոսանքների ներկայացուցիչների հետ, ես լրագրողի իմ դարտն եմ համարում հանդես գալ այս անդրադարձով ողջախոհության կոչելով Հայաստանի քաղաքական դաշտում գործող բոլոր ուժերին եւ համադատական մարմիններին։

ՄԱՔՍԻՄ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ՀՈՍԿ ԱՍՈՒԼԻՍ

«Դասական ոուտչը» կանխվեց, բայց զարգացումներ դեռ կլինեն

Սկիզբը էջ 1

Վարչությունը ստիպված դիմում է ՆԳ մարմիններին։ Շնորհակալություն եւ գովեստի խոսքեր ուղղելով Կենտրոնի եւ բնդհանրապես Երեւանի ՆԳ վարչության եւ դաստիարակության աշխատակիցներին, որոնք օպերատիվորեն արձագանքել են ահազանգին եւ ժամանել դեղի վայր, Ռուբեն Միրզախանյանը հայտնեց, թե միայն վերջիններիս գալուց հետո են բացվել գրասենյակի դռները։ Նույնիսկ ՀՌԱԿ ատենադեսի նկատմամբ ներխուժողները ոչ են գործադրել, երբ վերջինս փորձել է մտնել գրասենյակ։ Եվ միայն հուլիսի 3-ի առավոտյան ժամը 4.00-ին, դաստիարակության եւ ներքին գործերի մարմինների կողմից տարվող բանակցությունների արդյունքում բոլորն դուրս են հրավիրել ՀՌԱԿ գրասենյակից։ Դրանից առաջ արդեն, շենքի տարածքը շրջապատած ՆԳ աշխատակիցները ձերբակալել են ավտոմեքենայում գտնվող եւ հրազեն ունեցող երիտասարդների, որոնց անմիջապես տարել են ՆԳ վարչություն։ Ռուբեն Միրզախանյանը սա նույնդես հարմարեց հետաքրքիր փաստ, նշելով, որ ընդհանրապես երբ հայտարարության տակ նշված ստորագրությունները համադատասխանեին իրականությանը, արդա այդ անձինք հրեռեն դատարանի արարք թույլ չէին տա։

Նա այն հարցմանը հայտնեց, թե ներկուսակցական խնդիրները պետք է լուծել միմիայն կանոնադրության համաձայն, իսկ նշված միջադեպը նա չհամարեց ներկուսակցական, քանի որ դրա կազմակերպիչների մեծ մասը կուսակցության անդամ չեն, այլ միայն ՀՀ քաղաքացիներ։

«ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը համարվում է բարձրագույն մարմինը համագումարների միջեւ ընկած ժամանակահատվածում եւ միայն նա կարող է հրավիրել դաշտամասային ժողով», ասաց նա։ Ի դեղ, ըստ Ռուբեն Միրզախանյանի, ՀՌԱԿ վարչությունը նախապատրաստվում էր մինչեւ հուլիսի 10-ը հրավիրել արտահերթ դաշտամասային ժողով, որի մասին որոշումը պետք է կայացվեր վարչության երեկվա նիստում։ Սակայն դեղերի նման զարգացումը ստիպեցրեց դրան։ Ավելին, ատենադեսի ասելով, գիշերային ներխուժման ժամանակ կուսակցության արխիվից որոշ փաստաթղթեր գողացվել են, որոնք դժվարացնում են նաեւ դաշտամասային ժողով հրավիրելու կազմակերպչական աշխատանքը։

Նա հայտնեց նաեւ, թե ստեղծված իրավիճակում ՀՌԱԿ-ը ոչ կգտնի առաջարկելու, որ օրինաստեղծ կազմակերպություն է եւ կառաջնորդվի միայն իր կանոնադրությամբ։ Ի դեղ, հուլիսի 3-ին ժամը 11-12.00-ի սահմաններում միայն ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամների մեծամասնությունը մտել է գրասենյակ եւ անցկացրել իր առաջին նիստը։

Կատարվածը համարելով «դասական ոուտչի» օրինակ, Ռ. Միրզախանյանը հայտարարեց, որ երբ անվստահություն կա ՀՌԱԿ վարչության նկատմամբ, արդա դա կարող է միայն համագումարը որոշել։ Լրագրողներից մեկի այն հարցին, թե արդեսով է կատարվածը կապվում «Ազգի» փակման փորձերի հետ, Ռ. Միրզախանյանը նշեց, որ դրանք փոխկապակցված են այնքանով, որ թե առաջին եւ թե երկրորդ դեպքում գործող անձինք նույն մարդիկ են, որոնք նույնիսկ արտանետիներ են ուղղել թե անձերի եւ թե կուսակցության հասցեին։ Պատասխանելով «Ազգի» այն հարցին, թե որքանով են նշված գործողությունները ուղղված իր անձի դեմ, եւ դպրա՞ստ է արդյոք ինքը հրաժարական տալ, եթե համոզված լինի, որ կուսակցությունը դրանից կշահի, Ռուբեն Միրզախանյանը ասաց. «Եթե կուսակցությունը այդ հանգամանքից կշահի եւ դա կարող է օրինական Հանրապետական վարչությունը կամ համագումարը, արդա ես միշտ դպատրաստ եմ եղել նման տեսակի հրաժարականի»։ Սակայն ի տարբերություն նույն խմբի նախկին հայտարարությունների, ներկա փաստաթուղթը ոչ թե իրեն, այլ ողջ վարչության դեմ է ուղղված։

Նա չբացառեց, որ անօրինական փաստաթղթերի հեղինակները նաեւ կփորձեն անօրինական համագումար հրավիրել, գրպարտություններ տեր տարածել։ Ռ. Միրզախանյանը հայտնեց, թե կուսակցության կնիքը վարչության ձեռքում է, իսկ գրասենյակի վարիչը, որը մեկ է այդ խմբի մեջ, ունի դրոշմակնիք, որը դպաշտոնական կնիք չի համարվում։ Վերջում, ՀՌԱԿ ատենադեսը կանխագուշակեց, որ առաջիկայում նոր զարգացումներ կլինեն։

ՀԱՅԿ ԱՍՈՒԼԻՍ

Դիտա Թորոմանովան մերժում է լրագրողի մեղադրանքը

Երեկ խնդրագրություն էր այցելել Ռ. Թորոմանովան իր անհամաձայնությունը հայտնելու «Ազգի» «Լրագրողն ընդդեմ իշխանության» հրապարակման մեջ տեղ գտած «ավելի քան մեկ տարի նրա (Թորոմանովայի) անունը հեղգվում է ՀՀ ոստիկանատներում, դատարաններում, ՆԳ նախարարությունում։ Գերագույն դատարանում եւ դատախազությունում» եւ «տիկին Թորոմանովան այս անգամ ես չներկայացավ դատարան» արտահայտություններին։ Ըստ նրա, լրագրող Սերգեյ Գալոյանի գանգատի առնչությամբ իրեն Մյասնիկյանի ժողդատարան են կոչել միայն հուլիսի 2-ին, նա ներկայացել է եւ իր փաստաբանի գրավոր դիմումի դատարանով խնդրել հետաձգել գանգատի քննարկումը նրա կայացնելու հարցը։ Դատաբանի գրությունը, ինչն ընդունվել էր դատավոր Է. Ավետիսյանի կողմից։ Ասենք, որ վերոհիշյալ արտահայտություններից առաջինը վերաբերում էր ոչ թե այդ գանգատին, այլ վերջին մեկ տարում ընթացող Թորոմանովա-Հովհաննիսյան, Մկրտչյան ամուսիններ» բնակարանային վեճին, որին այս կամ այն չափով առնչվել են նշված օրինապահ ատյաններ։ Հետագայում ասիր կունենանք անդրադառնալու այդ գործին։ Մինչ այդ տեղեկացնենք, որ ներկայումս ընթացքի մեջ են տիկին Թորոմանովային վերաբերող երկու գործ։ Առաջինը Սերգեյ Գալոյանի գանգատն է, որ Թորոմանովան մեղադրվում է լրագրողին գրպարտելու մեջ (ըստ տիկնոջ, որն Գալոյանը չի վերադարձել իրենից ստացած գումարը), որի մասին տեղեկացրել էինք հիշյալ հրապարակման մեջ։ Երկրորդը բնակարանային վեճի շարունակությունն է ըստ Ռ. Թորոմանովայի դիմումի, որի համաձայն, Հովհաննիսյան, Մկրտչյան ամուսինները կեղծիքի եւ խաբեության միջոցով են հասել խնդրո առարկա բնակարանի հարցը հօգուտ իրենց լուծելու դատարանի վճռին։ Վերջինս բողոքարկվել եւ բեկանվել է ՀՀ գլխավոր դատախազի կողմից գործը նոր քննության հանձնելու համար։ Ըստ Թորոմանովայի դիմումի, որ ՀՀ գերագույն դատարանը հանձնել է խորհրդային շրջանի ժողդատարանի քննությանը։ Այդ կապակցությամբ իրական գործ առայժմ, ըստ Թորոմանովայի, հարուցված չէ։

Ա. Պ.

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԱՄԵՐԻԿԱ»

Երեւանում նշվեց ԱՄՆ-ի անկախության օրը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՍԵՆՊՐԵՍ։ Հուլիսի 3-ին Արտասահմանյան երկրների հետ մշակութային կապերի եւ համագործակցության միության շենքում «Հայաստան-Ամերիկա» ընկերության նախաձեռնությամբ տեղի ունեցավ միջոցառում՝ նվիրված ԱՄՆ-ի անկախության օրվան։ Մասնակցում էին ԱՄՆ-ի դեսպանատան ներկայացուցիչներ, մի շարք գիտնականներ, հասարակական-քաղաքական գործիչներ, ԱԵՄԿՀ-ին կից գործող այլ ընկերությունների ներկայացուցիչներ։

Ընկերության նախագահ, ակադեմիկոս Արմեն Գալոյանը շնորհավորելով դեսպանատան ներկայացուցիչներին նշանակալից այդ օրվա կապակցությամբ, նշեց, որ նրանց տոնական տրամադրությունը միանգամայն հասկանալի է արդեն 5 տարի նույն զգացումներով անկախության օրը տոնող հայ ժողովրդին։

Այնուհետեւ միջոցառմանը հրավիրված՝ ԱՄՆ-ի դեսպանի ներկայացուցիչ որն. Մորգանը հայերեն դասախոսություն կարդաց Ամերիկայի ժողովրդավարության փորձի, ամերիկյան սահմանադրության մասին։ Պրոֆեսոր Արտեմ Հարությունյանը ներկայացրեց ամերիկյան գրականության սկզբնավորման ու զարգացման ուղին, հայտնի գրողներին, կարեւորելով նրանց դերը երկրի անկախության, ժողովրդավարության ձեւաքերման գործում։

Համակողմանի մոտեցում Սեւանի հիմնախնդրին

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ընդունվել է ՀՀ կառավարության որոշումը «Սեւան» ազգային պարկի բարելավման եւ Սեւանա լճում ձկան պաշարների դպահպանության ու օգտագործման կարգավորման մասին։

Որոշման առավելություններից մեկը «Սեւան» ազգային պարկի կանոնադրության ընդունումն է, որով հստակեցվել է պարկի ֆունկցիոնալ գործունեությունը (գրավումները, պարտականությունները, խնդիրները), ասիմանվել է աշխատանքային ռեժիմը, կարեւորվել միջազգային ստանդարտի դպահանջները, անելիքները համադատասխանեցվել են Հայաստանի օրենսդրության դպահանջներին։ Առաջնորդելով թղթակցին ասաց ՀՀ բնապահպանության եւ ընդերքի փոխնախարար Սամվել Բալոյանը։

Կանոնադրությունը հնարավորություն է ընձեռում նաեւ դպահպանական գոտու մեջ ընդգրկել պարկի հատատված սահմանների եւ լճի ափագանն օդակոյ ջրբաժանների միջև ընկած տարածքները։ Գոտեմատ կարգավորումը, ըստ Ս. Բալոյանի, հնարավոր է դարձնում պարկի կողմից հետեւել Սեւանի ավազանում տեսանելարեղ տարբերությունների բնադպահպանական անելիքներին։

Պակաս կարեւոր չէ, որ ըստ որոշման, Սեւանա լճի մակարդակը դպահպանելու նպատակով ջրի հետագա բացթողումը նախատեսվում է իրականացնել միայն նախարարության առաջարկությամբ եւ ՀՀ կառավարության համադատասխան որոշմամբ։

Փաստաթղթով ծրագրվում է նաեւ ձկնագողության նվազեցման իրավաստեսական պարզորոշ լծակ։ Ձկնորսությունն իրականացնել արտնագրային սկզբունքով։ Նախատեսվում արդեն ավարտվել են արտնագրային սկզբունքի կիրառման նախապատրաստական աշխատանքները։

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հայերենի բարձրագույն խորհրդում

Հուլիսի 2-ին տեղի ունեցավ ՀՀ լեզվի պետական տեսչության հայերենի բարձրագույն խորհրդի նիստը։ Այն վարում էր լեզվաբանության վարչության պետ, որոֆեսոր Արտեմ Սարգսյանը։ Նիստում քննարկվեց եւ կայացվեց որոշում ՀՀ վարչատարածքային բաժանման եւ կառավարման մարմինների անվանումների, դրանց տառադարձման եւ թարգմանության մասին։ Առարկայական քննարկմամբ կայացվեց եւս երկու որոշում, վավերացվեցին մի քանի մարզական եզրերի հայերեն համարժեքները եւ ճշտվեցին տարբեր բնագավառներին վերաբերող եւ գործածության առումով հրատապ մի շարք եզրեր (որոշումները շուտով կհրապարակվեն մամուլում)։ Հանձնարարվեց կազմել համակարգչային տեխնիկայի եզրաբանական ճյուղային հանձնաժողով եւ 2 շաբաթ անց հրավիրվելիք արտահերթ նիստում քննարկել ոչ միայն հայերենի գրանցանների համակարգչային հարմարեցումը, այլեւ համակարգչային տեխնիկայի հետ կապված եզրաբանական հրատապ հարցերը։ ՀՀ ԼԵԶՎԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ

Ստեղծվեց գովազդային գործակալությունների ընկերակցություն

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՍԵՆՊՐԵՍ։ Հուլիսի 2-ին կայացած գովազդային գործակալությունների հիմնադիր համաժողովում մասնակից 12 գործակալությունների առաջարկությամբ ստեղծվեց «ՀՀ գովազդային գործակալությունների ընկերակցություն» հասարակական կազմակերպությունը։ Ընկերակցության առաջիկա խնդիրն է լինելու գովազդային գործակալությունների համագործակցության զարգացումն ու կանոնակարգումը, ինչպես նաեւ գովազդային քաղաքակիրթ շուկայի զարգացման համար պայմանների ստեղծումը, գովազդային ծառայությունների արդյունավետության եւ որակի բարձրացումը։

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է 2 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի խմբագիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Գրիգորի փող. 47
Թելեֆոն 562941, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET: azg@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՏԱՐՈՆ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍՄԲԱԴ ՍՄԲԱՏՅԱՆ / հեռ. 562863
A.STYLE համակարգչային ծառայություն / 561841
Apple Macintosh համակարգչային տարածք «Ազգ» թերթի
Տպագրված «Ազգին» պատասխան է
-AZG- DAILY NEWSPAPER
Editor
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

տեղական

ՍԱՄՈՒԼԻ ԱՍՈՒԼԻՍ

Ով ում է ծառայում ՀՀՇ-ն պետությա՞նը, թե՞ պետությունը՝ ՀՀՇ-ին

Կամ այն մասին, թե որքան վտանգավոր է տորել «հացի մաֆիայի» կոշտուկը

Օրեր առաջ, երբ հանրությանը հայտնի դարձավ ռադիոլրագրող Վարդան Վարդանյանին ծեծելու խայտառակ փաստը, հարցազրույցի զանգվածային լրատվության միջոցներից միայն ՀՀՇ դաշտանաթերթ «Հայրիկ» էր, որ զարմանալիորեն հանդիս եկավ բոնատարք կառույցի բարոյական դաշտանությամբ, վարձելով նրա համար գտնել «երդացուցիչ դեղ հանցանաց». Եվ սկսա երկ, հուլիսի 3-ին, գաղտնիքը բացահայտվեց: Պարզվեց, որ այդ հոսմնելի արարքը հացի 3-րդ գործարանի դատահետաղեն, նույն իմքն ՀՀՇ Մաշտոցի տարածքի Դավիթաշենի սկզբնական կազմակերպության խորհրդի նախագահ Հովհաննես Խաչատրյանի էրոց որդին է: Այս մասին երեկ կայացած մամուլի ասուլիսում հայտարարեց դեպքի ռադիոլսկերության տնօրեն Ստեփան Զաքարյանը, նշելով, որ դրն Խաչատրյանը, հնարավոր է, հացի գործարանի դատահետաղեն դատապարտեի դատապարտեր Ի՞նչպես ասաց «Հայրիկ» թերթում դրն Զաքարյանի դեմ երեկ հրապարակված «ցնցող» հոդվածն էր, նույն ՀՀՇ Մաշտոցի տարածքային խորհրդի ստորագրությամբ, որ անկոմունիստական դիտելու դեղորում անհնար էր շնկատել հայհոյաբանությունները. Ստեփան Զաքարյանին ամեն կերպ վարկաբեկելու մոլուցքը և անգամ բացահայտ զրպարտությունը: Ի՞նչ արժեր հենց բեկուզ այդոլիսի անհիրեր ամբաստանությունը. «Ստ. Զաքարյանը դառնալով ռադիոյի գլխավոր տնօրեն, «Չայն մեծաց» հաղորդաշարը տրամադրեց գերազանցապես Սիդային (աղանդավոր մի կնոջ), իսկ հայ Առաքելական եկեղեցու ներկայացուցիչների առջև փակվեցին ռադիոյի դռները»: Ով լսում է «Չայն մեծաց» հաղորդաշարը, չի կարող այսոլիսի ոլորտների դեմ չգայրանալ: Սակայն այդ հրապարակման ամենահիասարիր մասը վերջին նախադասությունն է. «Մենք ոչ միայն բույլ չենք տա նման հաշվեհարդարներ մեր կազմակերպության անդամների նկատմամբ այլեւ բոլոր միջոցներով ու հնարավորություններով կոչ արենք անօրինականությունները կանխելու համար»: Ի՞նչ է սա, եթե ոչ ոդրական ահաբեկչություն ու սպառնալիք: Բնդերգելը հավանաբար, նկատեց, որ այստեղ խոսքը գնում է «ԱՐԻՆԱՐԻՆ» բառը: Այնինչ, ոնեռալ, վարկաբեկումով, զրպարտագրությամբ, բնդանոթով ու տանկերո՞վ է այդ կազմակերպությունը որդեսզի դատապարտել իր անդամների շահերը:

Իսկ ինչի՞ մասին է խոսքը:

Մամուլի ասուլիսում ռադիոլրագրության տնօրենը դարձրեց, որ ՀՀ տեղեկատվության ու գրաքննության եւ դարեի նախարարության փոխադարձ դատապարտվածությամբ «Ազգի ձայն» խմբագրական կենտրոնի եւ ռադիոյի «Երեւան» ծրագրի լրագրողներ հաղորդ տարբեր բաղադրների հոգի խանութներում կազմակերպել են դարբերական ստուգայցեր, որոնց ընթացքում հայտնաբերված հացի բերեմաբերների մասին տվյալները հետեւողականորեն հաղորդվել են ռադիոյով: Սա, ինչպես երեւում է, առաջացրել է շահագրգիռ անձնավորությունների եւ հասկապես հացի 3-րդ գործարանի դարարների վայրույթը, որոնք նախ զանազան միջնորդություններով, հեռախոսազանգերով, այլեւայլ ճնշումներով փորձել են փակել ռադիոլրագրողների բերանը, այնուհետեւ անցել են բացահայտ ահաբեկչության, ընդհուպ ռադիոն կերության տնօրենի տուն զանգահարելն ու կնոջը վախեցնելը: Սակայն այդ ամենի զազաբնակետը առայժմ, հավանաբար, դիտի համարել «Հայրի» երեկվա հրապարակումը, որ ռադիոընկերության տնօրենն էր, որ ՀՀ դատախազությունը իր ինչ-ինչ դաշտոնյաների միջոցով եւ ճնշագծին դաշտանաթանությունններով փորձում է խոչընդոտել հարուցել դեպքական ռադիոյի լրագրողների առջեւ, որպեսզի նրանք դանազան «հիմերով» զրկվեն կոնկրետ դեղորում հացի խանութներում հացը կշռելու եւ բերեմաբերները բացահայտելու, այդ առթիվ հասարակական կարծիք ձեւավորելու եւ դրսեւոր իսկ մամֆիային հակահարված տալու հնարավորությունից: Տրամաբանությունն այն է, որ հացի այդ զարմանալի զոհ ու աներեւույթ մամֆիան իր դարբերներին է առել նաեւ դատախազական որոշ ներկայացուցիչների: Առնվազն տարոր խորհրդի նախագահ Հովհաննես Խաչատրյանի էրոց որդին է: Այս մասին երեկ կայացած մամուլի ասուլիսում հայտարարեց դեպքական ռադիոլրագրության տնօրեն Ստեփան Զաքարյանը: Ճշգրիտ, որ դրն Խաչատրյանը, հնարավոր է, հացի գործարանի դատահետաղեն դատապարտեի դատապարտեր Ի՞նչպես ասաց «Հայրի» թերթում դրն Զաքարյանի դեմ երեկ հրապարակված «ցնցող» հոդվածն էր, նույն ՀՀՇ Մաշտոցի տարածքային խորհրդի ստորագրությամբ, որ անկոմունիստական դիտելու դեղորում անհնար էր շնկատել հայհոյաբանությունները. Ստեփան Զաքարյանին ամեն կերպ վարկաբեկելու մոլուցքը եւ անգամ բացահայտ զրպարտությունը: Ի՞նչ արժեր հենց բեկուզ այդոլիսի անհիրեր ամբաստանությունը. «Ստ. Զաքարյանը դառնալով ռադիոյի գլխավոր տնօրեն, «Չայն մեծաց» հաղորդաշարը տրամադրեց գերազանցապես Սիդային (աղանդավոր մի կնոջ), իսկ հայ Առաքելական եկեղեցու ներկայացուցիչների առջեւ փակվեցին ռադիոյի դռները»: Ով լսում է «Չայն մեծաց» հաղորդաշարը, չի կարող այսոլիսի ոլորտների դեմ չգայրանալ: Սակայն այդ հրապարակման ամենահիասարիր մասը վերջին նախադասությունն է. «Մենք ոչ միայն բույլ չենք տա նման հաշվեհարդարներ մեր կազմակերպության անդամների նկատմամբ այլեւ բոլոր միջոցներով ու հնարավորություններով կոչ արենք անօրինականությունները կանխելու համար»: Ի՞նչ է սա, եթե ոչ ոդրական ահաբեկչություն ու սպառնալիք: Բնդերգելը հավանաբար, նկատեց, որ այստեղ խոսքը գնում է «ԱՐԻՆԱՐԻՆ» բառը: Այնինչ, ոնեռալ, վարկաբեկումով, զրպարտագրությամբ, բնդանոթով ու տանկերո՞վ է այդ կազմակերպությունը որդեսզի դատապարտել իր անդամների շահերը:

Իսկ ինչի՞ մասին է խոսքը:

Մամուլի ասուլիսում ռադիոլրագրության տնօրենը դարձրեց, որ ՀՀ տեղեկատվության ու գրաքննության եւ դարեի նախարարության փոխադարձ դատապարտվածությամբ «Ազգի ձայն» խմբագրական կենտրոնի եւ ռադիոյի «Երեւան» ծրագրի լրագրողներ հաղորդ տարբեր բաղադրների հոգի խանութներում կազմակերպել են դարբերական ստուգայցեր, որոնց ընթացքում հայտնաբերված հացի բերեմաբերների մասին տվյալները հետեւողականորեն հաղորդվել են ռադիոյով: Սա, ինչպես երեւում է, առաջացրել է շահագրգիռ անձնավորությունների եւ հասկապես հացի 3-րդ գործարանի դարարների վայրույթը, որոնք նախ զանազան միջնորդություններով, հեռախոսազանգերով, այլեւայլ ճնշումներով փորձել են փակել ռադիոլրագրողների բերանը, այնուհետեւ անցել են բացահայտ ահաբեկչության, ընդհուպ ռադիոն կերության տնօրենի տուն զանգահարելն ու կնոջը վախեցնելը: Սակայն այդ ամենի զազաբնակետը առայժմ, հավանաբար, դիտի համարել «Հայրի» երեկվա հրապարակումը, որ ռադիոընկերության տնօրենն էր, որ ՀՀ դատախազությունը իր ինչ-ինչ դաշտոնյաների միջոցով եւ ճնշագծին դաշտանաթանությունններով փորձում է խոչընդոտել հարուցել դեպքական ռադիոյի լրագրողների առջեւ, որպեսզի նրանք զանազան «հիմերով» զրկվեն կոնկրետ դեղորում հացի խանութներում հացը կշռելու եւ բերեմաբերները բացահայտելու, այդ առթիվ հասարակական կարծիք ձեւավորելու եւ դրսեւոր իսկ մամֆիային հակահարված տալու հնարավորությունից: Տրամաբանությունն այն է, որ հացի այդ զարմանալի զոհ ու աներեւույթ մամֆիան իր դարբերներին է առել նաեւ դատախազական որոշ ներկայացուցիչների: Առնվազն տարոր

ԱՆԿԱԽ ԱՆՈՒՆ

Դաշնակցությունը չի ստորագրել շորս կուսակցությունների հայտարարությունը

Սկիզբը էջ 1

Նա հայտարարեց նաեւ, թե այդ հայտարարությունը չի համաղասախանում Դաշնակցության այսօրվա խնդիրներին: Եւ խնդիրը, ըստ նրա, ոչ թե այն է, որ համաձայն են կամ համաձայն չեն հայտարարության բովանդակությանը, այլ դրանով խախտվել է «երրորդ ուժ» համագործակցության կանոնակարգը, որտեղ ասված է, թե խորհրդի կազմը կարող է ընդլայնվել հիմնադիր անդամների միաձայն որոշմամբ եւ հիմնադիր կազմակերպությունները որոշումների վրա վետոյի իրավունք ունեն:

Էդուարդ Հարությունյանը տեղեկացրեց, որ ասուլիսը հրավիրվել է դեռեւս շարունակվող ՀՅԴ Հայաստանի կազմակերպության ընդհանուր ժողովի ցանկությամբ, իսկ նման հայտարարություն անելու դրդապատճառների հնարկումից հետո, ըստ երեւույթին, կարվի համաղասախան հայտարարություն:

ԳԻՍՐՔՍԻ-ին, ՀԴԿ-ին եւ ՀՅԴ-ին ավելացել է նաեւ կոմունիստական կուսակցությունը: Հենց այս դարագան էլ ՀՅԴ-ին դրել է ոչ միանշանակ դրության մեջ: Ըստ որոշ քաղաքական դիտորդների, այդ հայտարարությունը կամ արդյունք է իշխանության կողմից կազմակերպված մի փորձի, որով մեկընդմիշտ սեռ կիրվի ՀՅԴ եւ կոմկուսս հնարավոր համագործակցության մեջ, կամ էլ, ինչպես ոնդում են դիտորդների մի մասը, արդյունք է Դաշնակցության ընթացող ժողովում արմատական կողմի դիրքերի ամրապնդման:

Ամեն դեպքում, Էդուարդ Հարությունյանը տեղեկացրեց, թե այս դահին, երբ ընթանում է ժողովը, դասախանատու մարմինը դահանջում է իր գործադիր լիազորությունները եւ դարտավոր է տեղեկացնել կատարվող գործողությունների մասին: Առայժմ նրանք ընդամենը կողմերի հետ կդարզեն, թե ինչի՞ արդյունք է անհամաձայնեցված հայտարարության հրապարակումը:

Դատախանատու մարմնի անդամը չհամաձայնեց այն ոնդման հետ, թե դա կապված է կոմկուսի քայլերի հետ: Նրա կարծիքով, Ռուսաստանի նախագահական ընտրությունները, անշուշտ, կազդեն Հայաստանի ներքաղաքական զարգացումների վրա, բայց թե ելցի՞նը կհաղթի կամ Զյուգանովը, դա չի ազդի Դաշնակցության հաղթականության վրա, հանի որ այն իրադրային չէ:

ՀԱՅԿ ՄԱՍՈՒՐՅԱՆ,

ՅՈՒ-Ի ԳՈՐԾ

Ո՞ւր են անհետացել ոչ ավտոմատները

«Վահան Հովհաննիսյանի եւ այլոց» գործով երեկվա դատական նիստում հրապարակվում եւ հարցումների միջոցով դարզաբանվում էին ամբաստանյալ Գագիկ Կարապետյանի նախաքննական ցուցմունքները: Նրա ցուցմունքներում է դատվում ՀՀ դաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանին, ՀՀ նախագահին ահաբեկելու մասին, ինչպես նաեւ «Արաբոյի» հրամանատար Մանվել Եղիազարյանի կողմից նուրբարաբեռի գումարակը գրավելու եւ առգրավված զենքով ուժային նախարարությունների վրա գրոհելու մասին: Այդ բոլորի վերաբերյալ Գ. Կարապետյանը հայտնեց, թե հորինվածքներ են, որոնց մասին լսել է միայն ենթադրներից:

Ամբաստանյալը նախորդ նիստում նշել էր, որ հարցաքննվելուց առաջ «ընկերական զրույց» ունենալու նպատակով իր մենախուց են այցելել դատախազության ենթական վարչության դատախազ Կալոս Պետրոսյանը եւ գաղտնիքների վարչության պետ Սուրեն Սաղաթելյանը: Գ. Կարապետյանին հայտնի չէր, որ նրանք ընդգրկված չեն ենթական խմբում եւ իրեն այցելելու իրավունք չունեին: Երեկվա նիստում ամբաստանյալը դարձյալ ոնդեց, որ իր նախաքննական ցուցմունքները նրանց առաջների ազդեցությամբ է տվել եւ ահաբեկչական գործողությունների մասին առաջին անգամ նրանցից է լսել: Վահան Հովհաննիսյանի եւ ՀՅԴ անդամ Արմեն Ռուսամյանին վերագրած կեղծիքների մասին հայտնեց, որ դարձյալ նույն անձանց ասածների տրամաբանությամբ է գրել: Կ. Պետրոսյանն ու Ս. Սաղաթելյանն իրեն գրեթե համոզել էին, որ Դաշնակցությունը հեղաբրջում էր նախաքննությունում եւ իրենց անհեղյակությունից օգտվելով՝ ներգրավել է այդ գործում:

Դատավորի հարցումին՝ հիմա՞ էլ նույնն է մտածում, Գ. Կարապետյանը դատասխանեց, որ դատարանում այն եզրակացության է եկել, թե յար ուժեր են գործում ընդդեմ իրենց՝ ազգային ուժերի: Հասկացել է, որ «հեղաբրջումը» Դաշնակցությանը վերագրելը գրդարանք է, բայց այդ ամենը դարգ կդառնա դատաքննության ընթացքում:

Քանի որ ցուցմունքներում Գ. Կարապետյանն զգալի տեղ էր հատկացրել Վահան Հովհաննիսյանին, վերջինս մի շարք հարցումներով ճշտեց դրանց իսկությունը, բացի այդ նախագահողից ճշտեց, որ բարգված զենքերից 7-ը անհետացել են: Նախագահողը ուղղեց նրան 8-ն են անհետացել, որի համար ամբաստանյալները կասկածում են ընկերներին՝ Արթուր Ղազարյանին, Օֆիկ Ասիկյանին եւ ուրիշների: Օ. Ասիկյանը վրդովվեց՝ հաշվա՞ծ էին ինձ տվել, որ հիմա կասկածում են: Ճշտվեց նաեւ, որ խուզարկության ժամանակ անհետացել են նոր, չօգտագործված զենքերը:

Զենքերի անհետացման փաստը կարեւորվեց դատավարության բոլոր մասնակիցների կողմից: Նախագահողը նշեց, որ նախաքննական մարմինը բերբեւ է նայել հարցին, իսկ ինքը մտադիր է լուրջ քննություն ծավալել այդ ուղղությամբ եւ ոչ ոք չդեռ է վրդովվի կասկածներից:

Նիստի ընթացքում դատարան այցելեցին ՀՅԴ Հայաստանի Գերագույն մարմնի մի խումբ դատգամավորներ, բյուրոյի անդամ Մասիս Բաղդասարյանի գլխավորությամբ: Ս. Պ.

«Նարինեի» վերածնունդը

Երեկ, հուլիսի 3-ին տեղի ունեցավ նոր «Նարինե» ՍՊԸ Ֆիրմայի բացման եւ «Նարինե» կաթնամթերքի հանձնման արարողությունը: Ֆիրմայի գլխավոր մասնագետ, գեոմաթեմատիկոս Ռուզան Մադոյանից տեղեկացանք «Նարինեի» նախադատմությանը եւ վերածնման նպատակը:

30 տարի շարունակ Հայաստանի կաթնախոհանոցները արտադրել են «Նարինե» կաթնամթերքը որոշես մարդական կարիք, հանի որ այն ունի բարձր սննդարար եւ բուժիչ հատկություն: Ճարտնացի գիտնականները դարզել են, որ «Նարինեն» օրգանիզմում խթանում է ինտերֆերոն սինթեզելու դրոցեսը, որի հետեւանքով բարձրանում է օրգանիզմի դիմադրողականությունը: «Նարինեն» կլինիկական փորձարկումներ է անցել Հայաստանում, Ռուսաստանում, Ուկրաինայում, Ճարտնիայում եւ լայն կիրառություն ունի այդ երկրներում: Երեխաների եւ մեծահասակների աղեստամոքսային տրակտի տարբեր հիվանդությունների, ինչպիսիք են դիզենտերիան, դիզբակտերիոզը, սալմոնելոզը եւ ստաֆիլակոկային ինֆեկցիայի կանխարգելման եւ բուժման համար, ինչպես նաեւ շարահախտով, ալերգիկ ռեակցիա ունեցող հիվանդներին խորհուրդ է տրվում օգտագործել «Նարինեն»: Կլինիկական հետազոտությունների փորձերը վկայում են, որ «Նարինեն» լավ արդյունք է տալիս գինեկոլոգիական եւ ուրոլոգիական հիվանդությունների բուժմանը: Վերականգնում է ճառագայթահարման հետեւանքով խաթարված աղիքային նորմալ միկրոֆլորան:

Արդեն երեք տարի է, ինչ հայաստանյան կաթնախոհանոցները յուրացնելով նորմալ սանիտարահիգիենիկ պայմաններ, կաթնամթերքի արտադրանքը դադարած չէին: Այսօր «Նարինեի» գործունեության հիմնական նպատակն է լրացնել այդ դադարը եւ արտադրել «Նարինե» կաթնամթերքի մնացորդ, որը հնարավորություն ցրնեցեն դատանների 1 տարվանից 5 հարյուրական ծերունով տասնյակ 10 լիտր կաթնամթերք: Կաթնամթերքի ծերունն արտադրվելու է դեռեւս լիցենզիայով Հայաստանում եւ Ռուսաստանում արտոնագրված ու հատատված տեխնոլոգիայով, մեկ տարվա 200 դրամ արժողությամբ:

ԱՐԱԲ ՅՈՒՍՈՒՖՅԱՆ,

ԱԶԳ

Ազգային

«Իմ նպատակն է օգնել մարդկանց ճանաչելու Աստծուն»

Ասում է Հայաստանյայց Ավետարանական եկեղեցու հովիվ Լևոն Բարդակչյանը

Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցին երբեմն չի մխսել ուրիշ եկեղեցիների ավանդությունները. միշտ հարգանքի եւ գնահատանքի. եղբայրական սիրո հարաբերությունների մեջ է եղել քրիստոնյա մյուս եկեղեցիների հետ: Սկզբունք, որը բարեբախտաբար, վերջնականապես ելիրագործվել, կազմակերպվել եւ գործունեությամբ կենսական հունի մեջ է մտել Եկեղեցիների համաշխարհային խորհուրդի ղեկավարության ներքո, որին մասնակցում են ողջ աշխարհի քրիստոնյա եկեղեցիները. առաջնորդ միասնության եւ բարեկամության ոգով: Այդ միտքն է հաստատում Հայաստանյայց Ավետարանական եկեղեցու հովիվ. Միջազգային քրիստոնեական մշակութային կենտրոնի հիմնադիր նախագահ որն Լեւոն Բարդակչյանը: Երեկ կենտրոնի կազմակերպմամբ սկսվեց դոկտ. Գնել Դուրյանի դասախոսությունների շարքը, որը կտեւի մինչեւ հուլիսի 6-ը:

– Պարոն Բարդակչյան, ե՞րբ ստեղծվեց Ավետարանական եկեղեցին Հայաստանում:

– Հայ Ավետարանական եկեղեցին Հայաստան էր մուտք գործել 100 տարի առաջ, եւ հաստատվել է նաեւ Լաստիվանի Շուրջի խաղաղում: Դժբախտաբար հետագայում, նախկին ռեժիմի դարաշրջանում, այն դադարում է գործել. 1940-50 թթ. Մերձավոր Արեւելքի եւ այլ երկրներից Հայաստան ներգաղթած ավետարանական եկեղեցու հավատացյալներ չունեին իրենց ներկայացուցիչը. որի դադարեցմամբ շատերը ընդգրկվել էին ուրիշ կազմակերպությունների մեջ, մի մասն էլ գրված էր: 5 տարի առաջ, երբ ես եկա Հայաստան, տեղում ծանոթանալով, որ նյութական, սոցիալական կարիքներից զատ անհրաժեշտ է նաեւ հոգեւոր կյանք, առավելապես, որ արքունություն կար, խորհրդակցելով եւ արժանանալով երջանկահիշատակ Վազգեն վեհափառի հավանությունը, ՀՀ խղճի եւ ազատության օրենքի սկզբունքներով ու նոր սահմաններում կազմեցի Հայաստանյայց Ավետարանական եկեղեցու կանոնադրությունը, որի հիման վրա, երեք տարի առաջ, այն վերջնականապես իրավաբանորեն հաստատվեց եւ գրանցվեց որպես եկեղեցի Հայաստանի կրոնի գործերի ասպնջներ խորհրդում: Եւ հարաբերության շուրջ 1000 ավետարանական հավատացյալներ եկեղեցին գործում է անկախ իր կանոնադրությամբ, խորհրդով, վարչակազմով, կնիքով, դրոշմով: Գոհունակությամբ պետք է խոստովանեմ, որ մեր եկեղեցին ստեղծվել է Հայաստանում հայ ժողովրդի կարիքները հոգալու համար, եւ մենք չենք ենթարկվում ոչ մի հետեւում արտասահմանյան որեւէ կազմակերպության, կամ եկեղեցու, ինչը համաղաստաստանում է նաեւ ՀՀ օրենքին: Հենց այդ օրենքից ելնելով ցանացի, եւ իմ հիմնական նպատակն է, որ մեր եկեղեցին լինի անկախ, ինքնավար, համագործակցելով միայն Մայր աթոռ սբ. Էջմիածնի եւ նրա ողջ հոգեւոր դասի հետ:

– Ինչպիսի՞ն են Ձեր փոխհարաբերությունները Մայր աթոռ սբ. Էջմիածնի հետ:

– Ինչպես գիտեք, արդեն 150 տարի է, որ արտասահմանում գործում է Հայ Ավետարանական եկեղեցին: Ի տարբերություն սփյուռքի մեջ գործող բոլոր Հայ Ավետարանական եկեղեցիների, իմ նպատակն է Մայր եկեղեցու կողմից օգնել մարդկանց ճանաչելու Աստծուն, ավետարանական ճշմարտությունը, կյանքի ի մասին, հոգեւոր աջակցություն բերել մեր ժողովրդին, ինչ որ մեզ հարգելին առաջին ավետարանիչներ Թադեոսը եւ Բարդուղիմեսը հավատքը գաղթել Ավետարանով. Աստվածը պաշտել Քրիստոսով: Իմ նպատակը չէ ավետարանականներ աճեցնել, կամ նրանց բիզը ավելացնել, քանի լիցի, ես ուզում եմ ժողովրդին ծանոթացնել Ավետարանը գործակցելով Հայ եկեղեցու հետ. Ամենայն հայոց կաթողիկոսի օգնությամբ եւ աջակցությամբ, հիմնվելով մեր եկեղեցու 1700-ամյա ղեկավարության ավանդությունների վրա: Այսպես ասենք կիրակի աստվածաշաբաթյան օրերին կատարվում է հայոց դպրատոնը, առանձին հանդիսությունների ժամանակ ավետարանական երգերին համընթաց կատարվում են հայոց ազգեղենիկ շարականներ: Աբեղարարաբի եմ վերածել հայոց դպրատոնը, որը օգնում է մեր ժողովրդի լայն հատվածներին անմիջական մասնակցություն ունենալ ս. արարողություններին: Հայաստանյայց եկեղեցու եւ Մայր աթոռի միաբաններն իրենց ավանդական բարեխոսության վրա Հայ Ավետարանական եկեղեցու հետ ստեղծել եւ դրանում են սիրո, եղբայրության զգացումներ: Հայաստանի բոլոր բնակիչների առաջնորդներ անվստահ առիթ են տեսել հարգելու մեր եկեղեցու եւ կենտրոնի մեջ: Երբ նշվում էր մեր կենտրոնի գործունեության մեկ տարին, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ը իր օրհնությունն էր ուղարկել Վազգեն աբեղայի հետ, իսկ տնտեսությունը իրենց մասնակցությունն էին բերել Արարատյան Հայրապետական բեմի առաջնորդական փոխտեղակալ Գարեգին արք. Ներսիսյանը եւ Գուգարաց թեմի նախկին առաջնորդ Արսեն արք. Բերբերյանը: Այսօր Հայաստանյայց Ավետարանական եկեղեցին կատարյալ կառույց ունի, եւ իմ նպատակն է դրանում զարգացնել գրավոր մտքով եւ հոգով, գիտելիքներով հարուստ անհատներ, որոնք ողջամիտ բնավորությամբ ընդհանուր համակրություն շահելով անխոնջ մշակ դառնան ազգային եւ հոգեւոր ծառայության մեջ: Իմ բարեկամությունը հաստատում հիմքերի վրա դրվեց. երբ Շիրակի թեմի առաջնորդ Գրիգորիս արք. Բալնիրյանը հրավիրեց դասավանդելու Գյումրիի հոգեւոր ճեմարանում, որտեղ դասախոսում եմ աստվածաբանական առարկաներ:

– Ի՞նչ խնդիրներ է իրականացնում Միջազգային քրիստոնեական մշակութային ծառայությունը:

– Այսօր բազմաթիվ նոր դեպքերի մեջ է գտնվում հայ ազգը, եւ այդ դեպքերը բավարար չափով նոյասում են, որպեսզի զարթոնք առնի հոգեւոր եւ ազգային իմաստով, ուստի, ընդառաջ գնալով ժամանակի դահանջներին, հոգ տարանք, որ մեր կենտրոնում գործեն

կոն մասնակցություն ունենալ ս. արարողություններին: Հայաստանյայց եկեղեցու եւ Մայր աթոռի միաբաններն իրենց ավանդական բարեխոսության վրա Հայ Ավետարանական եկեղեցու հետ ստեղծել եւ դրանում են սիրո, եղբայրության զգացումներ: Հայաստանի բոլոր բնակիչների առաջնորդներ անվստահ առիթ են տեսել հարգելու մեր եկեղեցու եւ կենտրոնի մեջ: Երբ նշվում էր մեր կենտրոնի գործունեության մեկ տարին, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ը իր օրհնությունն էր ուղարկել Վազգեն աբեղայի հետ, իսկ տնտեսությունը իրենց մասնակցությունն էին բերել Արարատյան Հայրապետական բեմի առաջնորդական փոխտեղակալ Գարեգին արք. Ներսիսյանը եւ Գուգարաց թեմի նախկին առաջնորդ Արսեն արք. Բերբերյանը: Այսօր Հայաստանյայց Ավետարանական եկեղեցին կատարյալ կառույց ունի, եւ իմ նպատակն է դրանում զարգացնել գրավոր մտքով եւ հոգով, գիտելիքներով հարուստ անհատներ, որոնք ողջամիտ բնավորությամբ ընդհանուր համակրություն շահելով անխոնջ մշակ դառնան ազգային եւ հոգեւոր ծառայության մեջ: Իմ բարեկամությունը հաստատում հիմքերի վրա դրվեց. երբ Շիրակի թեմի առաջնորդ Գրիգորիս արք. Բալնիրյանը հրավիրեց դասավանդելու Գյումրիի հոգեւոր ճեմարանում, որտեղ դասախոսում եմ աստվածաբանական առարկաներ:

– Ի՞նչ խնդիրներ է իրականացնում Միջազգային քրիստոնեական մշակութային ծառայությունը:

– Այսօր բազմաթիվ նոր դեպքերի մեջ է գտնվում հայ ազգը, եւ այդ դեպքերը բավարար չափով նոյասում են, որպեսզի զարթոնք առնի հոգեւոր եւ ազգային իմաստով, ուստի, ընդառաջ գնալով ժամանակի դահանջներին, հոգ տարանք, որ մեր կենտրոնում գործեն

մասնագիտի, նկարչության, փայտագրության, ասեղնագործության, բանաստեղծական, սպորտային, երգի, սեպ լեզենի, գերմաներենի, համակարգիչների ուսուցման խմբակներ, որոնք զարգանում են իրենց գործին հմտացած եւ դաստիարակված ուսուցիչներ: Նոյասակն է մեզ մոտ հաճախող 7-17 տարեկան երեխաների մեջ դիպել, հայեացքներ, զարգացնել բարձրագույն շնորհները եւ գեղեցկությունները, հանգի յուրաքանչյուր երեխայի մեջ բնությունը դրել է մի գեղեցիկ եւ շնորհալի գիծ ու գույն: Մեր կազմակերպությունը կաղերի մեջ է արտասահմանյան այլ երկրների հետ: Հայաստանում գործում են բազմաթիվ օտարերկրյա կազմակերպություններ եւ մեր նոյասակն է, որ նրանք նույնպես համագործակցեն մեզ հետ, հաղորդակից դառնան հայկական քրիստոնեական մշակույթին: Մեր կենտրոնի սաներն եւ ուսուցիչների ջանքերով բարեգործական, հոգեւոր, մշակութային գործունեության ճամբաներ բացվում, ինչպես Շիրակի, այնպես էլ Գուգարաց թեմում:

– Դուք ի՞նչ մտահոգություններ ունեք, կա՞ն խոչընդոտներ, դժվարություններ:

– Իմ մտահոգությունն է օգտակար լինել ժողովրդին եւ մայր եկեղեցուն, իսկ խոչընդոտներ եւ դժվարություններ կարող են հանդիպել ամեն մարդի մեջ: Փառք Աստծո, որ լուծելի են: Գեղեցիկի, լավի կողքին կարող են լինել բամբասանքներ, չոլանցաբանված մեղադրանքներ ու հերյուրանքներ, որն ավելի շատ բխում է անձնական նկատառումներից եւ չի արտացոլում ճշմարտությունը: Բնականաբար, յուրաքանչյուր բարի ձեռնարկում կարող է հանդիպել խոչընդոտի: Նման երեւույթներ օգնում են մեզ առավել արագորեն մեր ծրագրերը, ինչպես նաեւ ավելի զորանալու, ամրացնվելու: Քրիստոնեությունը ոչ թե աթոռի մենաշնորհ է, այլ մարդկանց ծառայելու դատարկամտություն:

ՍԻԼՎԱ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ

«Քարի լուրը Հայաստանեն»

Այս անունով «Քրիստոնեական մշակութային միջազգային ծառայություններ» կենտրոնը լույս է ընծայել դարբերագիրք, 1996 թ. ամառ թվականով, խմբագրությամբ Լեւոն Բարդակչյանի: Պատկերազարդ հանդեսը ներկայացնում է հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով, կենտրոնի գործունեության տարբեր կողմերը, երիտասարդության հետ տարվող աշխատանքները, հավատացյալների հոգեւոր-ընկերային կյանքը, հյուր դասախոսների հետ հանդիպումները: Զգալի է, որ հանդեսն առավելապես նախատեսված է արտասահմանյան մասնավորապես ամերիկյան ընթերցողների համար: Շնորհավորում ենք: Այնուամենայնիվ, չենք կարող մի վերապահում չանել՝ 31 էջանոց դարբերագրում խմբագիր Լ. Բարդակչյանի լուսանկարը տրված է, առանձին թե խմբանկար, 38 անգամ: Շատ չէ՞, այն էլ քրիստոնեական հեզություն քարոզողի համար:

ՀԵՌԱՆԿԱՐ

«Հայաստանը կարող է դառնալ ֆինանսական ռեգիոնալ կենտրոն»

4-րդ տարին է, ինչ ՀՀ ԱԺ ֆինանսավարկային հանձնաժողովի փոխնախագահ Թաթուլ Մանասերյանը դասավանդում է Հարավային Կալիֆոռնիայի Ռեդլենդս համալսարանում, որտեղ մրցութային կարգով ընտրվել է միջազգային գործառնությունների եւ կառավարման ամբիոնի դրոֆեսոր: Վերջերս մասնագիտությամբ տնտեսագետ-միջազգայնագետ Թաթուլ Մանասերյանը Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանի հրավերով միջազգային դրամական հարաբերությունների մասին 10-շաբաթյա դասախոսությունների կուրսով հանդես եկավ համալսարանում: Նույնն տարան գործակալության թղթակցի հարցերին է դատասխանում է Թ. Մանասերյանը:

– Հայաստանում բանկային համակարգը վերջնականապես ձեւավորված չէ, գոյություն չունի դրամավարկային խաղաղականության ամբողջական մեխանիզմ: Ի՞նչը կարող է նոդասել կամ խոչընդոտել դրանց զարգացմանը:

– Բանկային համակարգի եւ դրամավարկային խաղաղականության ամբողջական մեխանիզմի ստեղծմանը խանգարող երեւույթները (տնտեսական անկայունություն, տնտեսական օրենքների անկատարություն եւ այլն) բնորոշ են բոլոր նորանկախ դետություններին: Սակայն Հայաստանում գոյություն ունեն մի շարք առավելություններ, որոնցից կարելի է օգտվել: Ամենից առաջ դա մասնագիտական դատրաստվածությունն է: Հայաստանում 1000 հոգուն ընկնող մասնագետների քանակը ավելի շատ է, քան նախկին ԽՍՀՄ մյուս հանրադետություններում: Այլ հարց է նրանց ճիշտ օգտագործումը:

Այսդիսով անհրաժեշտ է ունենալ իրավական հիմք եւ տնտեսական ռեալ մեխանիզմներ: Ընդունվող օրենքները դետք է բխեն Հայաստանի առանձնահատկություններից եւ տեղայնացվեն: Կան օրենքներ, որ հրաշալի են գրված այլ երկրներում, բայց Հայաստանում չեն կարող գործել: Փորձը ցույց է տվել, որ շատ մեխանիզմներ Հայաստանում չեն աշխատում: Օրինակ, ինչպես համայնավարական շրջանում կոլխոզներն ու սովխոզները լավագույն ձեւը չէին Հայաստանում, այնպես էլ վերջերս իրականացված հողի համատարած սեփականաշնորհումը դարձավ մեկ այլ ծայրահեղություն: Պետք է ընտրության հնարավորություն տալ:

Կարեւորագույն նախադայման է նաեւ տնտեսության առողջացումը, որի համար մի քանի ուղիներ կան: Դրանցից մեկը ֆինանսական հարաբերությունների զարգացումն է, ավելին, ֆինանսական կենտրոնի ձեւավորումը Հայաստանում: Սա մի կոնցեդցիա է, որը ամբողջական ձեւով դատրաստվում եմ ներկայացնել կառավարությանը:

– Հայաստանը տարածաշրջանում ֆինանսական կենտրոն դառնալու հնարավորության մասին առաջարկվել է նաեւ ՀՀ կառավարությունը: Որքանո՞վ է իրական այդ հեռանկարը:

– Երբ համեմատենք տարածաշրջանում գոյություն ունեցող բանկային եւ դրամական համակարգերը, կտեսնենք, որ դա անհավանական չէ: Նախ դիտարկենք Վրաստանն ու Ադրբեջանը: Այս երկրներում կան մի շարք տնտեսական դժվարություններ: Հայտնի է, որ ազգային դրամանիշ մտցնելու առաջին փորձերը ձախողվեցին թե Վրաստանում եւ թե Ադրբեջանում: Վրաստանում ընդունվեց նոր դրամանիշ՝ լարի, Ադրբեջանում փոխվեց մանաթը: Այնպես որ գերարժեզրկման դայմաններում, չձեւավորված համակարգի դայմաններում այստեղ ավելի շատ անելիք կա, քան Հայաստանում:

Թուրքիայում վերջին շրջանում առկա տնտեսական ճգնաժամը բուլացրել է երկրի բանկային եւ դրամական հարաբերությունների համակարգը եւ արժեզրկումը որոշակիորեն խորացել է: Դրան գումարենք արտաքին օժանդակության կրճատումը (ԱՄՆ Կոնգրեսի հայտնի որոշմամբ) եւ ակնհայտ է դառնում, որ Թուրքիան ֆինանսական եւ դրամական հարաբերություններում չի կարող ունենալ նախկին հզորությունը (դա իհարկե չի նշանակում, որ արդեն այսօր Հայաստանը կարող է համեմատվել Թուրքիայի հետ):

Նույնը կարելի է ասել նաեւ Իրանի մասին, որի տնտեսական հիմքերը ներկայումս նույնպես թույլ են, իսկ ազգային դրամանիշը՝ ռիալը, շատ հեռու է փոխարկելի լինելուց՝ նույնիսկ տարածաշրջանում: Վերադառնանք Հայաստանին: Այստեղ որոշակի գործոնների՝ մասնավորապես միջազգային արժութային վարկերի, որոշ չափով նաեւ սոցիալական ծրագրերի իրականացման եւ փոքր սահմանափակ բաղադրիչների հետեւանքով տեղի է ունեցել դրամի կայունացում: Պետք է ծավալել բանիմաց գործունեություն եւ փորձել դրամի ներքին փոխարկելիությունից անցնել տարածաշրջանում սահմանափակ փոխարկելիության: Հայտնի է, որ որոշ բանկեր ընդունել են հայկական դրամը սահմանափակ փոխարկելիության համար: Դրանց թվում են Ռուսաստանի, Ուկրաինայի ու Վրաստանի մի քանի բանկեր: Հուսանք, որ գոնե նորանկախ հանրադետությունների հետ այս հարաբերությունները կզարգանան, որովհետեւ ավանդական տնտեսական կապեր գոյություն ունեն, ինչը կարեւոր դեր է խաղում: Կարծում եմ, որ եթե տարածաշրջանում առաջանովվի խաղաղական կայունություն, ապա ապագա 10 տարիների ընթացքում Հայաստանը կդառնա ֆինանսական ռեգիոնալ կենտրոն:

– Սակայն դրամի կայունացման համար Հայաստանում դեռեւս բացակայում է հիմնական գործոնը՝ առողջ տնտեսական համակարգը:

– Ցանկալի կլիներ, որ դա տեղի ունենար բնական ընթացքով, այսինքն առողջ տնտեսության զարգացմամբ: Դրամանիշի կայունացումը դետք է ակնկալի ոչ թե արտաքին վարկեր, այլ տնտեսության զարգացում: Իհարկե դետք է զարգացնել տնտեսությունը եւ հատկապես այն ճյուղերը, որոնք կարող են ապավեզագույնս եկամտաբեր լինել նվազագույն ծախսերով: Կարծում եմ, որ դրանք են հիմիան, էլեկտրոնիկան, մեքենաշինությունը, կենսատեխնոլոգիան: Դրա համար դետք է ունենալ տնտեսական ծրագիր, որը շատ կարեւոր է անցումային փուլում գտնվող նման երկրի համար, ինչպիսին մերն է: Առայժմ չեմ տեսել նման ամբողջական ծրագիր, որտեղ նախանշված լինեն թե տնտեսության զարգացման ուղղությունները եւ թե ածի տեմպերը:

Տնտեսության զարգացման համար անհրաժեշտ է ստեղծել նաեւ արտաքին եւ ներքին ներդրումների առողջ բազա: Ներդրումները առաջին սնուցող գործոնն են Հայաստանում, որին կարելի է նաեւ քաղաքական նշանակություն տալ: Հայտնի է, որ որքան շատ երկրներ շահեր ներկա լինեն տվյալ երկրում, այնքան վերջինս առլահովագրված կլինի քաղաքական ցնցումներից:

– Արդյո՞ք օտարերկրյա ներդրումներն ու վարկերը Հայաստանը վերջնականապես չեն վերածի տնտեսապես կախյալ երկրի:

– Այդպիսի վտանգ գոյություն ունի այն բոլոր երկրների համար, որոնք նմանօրինակ վարկեր են ստանում միջազգային կազմակերպություններից: Նույնիսկ այնպիսի հզոր երկիր, ինչպիսին Ռուսաստանն է, ստիպված է առաջնորդվել այդ կազմակերպությունների դահանջներով եւ շահերով: Հայաստանը այդ տեսակետից անկախ լինելու ավելի քիչ հնարավորություն կարող է ունենալ, դետք է իրատես լինել:

Ամեն դեդքում չդետք է մտածել, թե բավական փող վերցրինք եւ կարող ենք հանգիստ լինել: Թե ինչ կլինի վաղը, դետք է մտածել այսօր: Ճիշտ տնտեսական ծրագիր ունենալու դեդքում կարելի է այնդես անել, որ այդ միջոցները դրվեն շրջանառության մեջ եւ ստեղծվի առողջ տնտեսություն: Այս դեդքում թե՛ վարկերը կմարվեն եւ թե՛ կշահի ինքը հանրադետությունը: Առայժմ վարկերի օգտագործման ընթացքին լավատեսական գնահատական տալ չենք կարող:

– Դուք մասնակցել եք կենտրոնական բանկի մասին օրենքի մշակման աշխատանքներին: Ներկայումս ընդունվել է արդեն բանկերի սնանկացման մասին օրենք: Ձեր կարծիքով, որքանո՞վ են ավարտուն այդ օրենքները:

– Կենտրոնական բանկի օրենքը ամբողջապես ձեւավորված է: Սնանկացման մասին օրենքում շատ զգույշ դետք է լինել: Զարգացած շատ երկրների օրինակներից հայտնի է, որ որոշ բանկեր, օգտվելով օրենսդրական ակտերից, իրենց սնանկ հայտարարելով կարողանում են շահով դուրս գալ: Եթե Հայաստանում եղել են խաթված ավանդատուներ, ապա չի բացառվում, որ այդդիսիք կլինեն նաեւ հետագայում:

Հարցազրույցը վարեց
ՏԵՐԵՆԼԵ ԱՊԱՏՈՅԱՆԸ
Նոյան տարան

ԱԶԳ

Միջազգային

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Գեներալ Լեբեդը եւ ազգային անվտանգության դոկտրինան

Ռուսաստանի ազգային անվտանգության նոր դոկտրինայի նախագիծը, որ հուլիսի 2-ին իր մամլո ասուլիսում ներկայացրեց գեներալ Լեբեդը, ունի համընդգրկուն բնույթ: Այն չի սահմանափակվում բանակի բարեփոխման, կոռուպցիայի, հանցագործությունների դեմ պայքարի, այցագային եւ անձնագրային ռեժիմի խստացման հիմնահարցերով: Դոկտրինան գերակայություններ է սահմանում ներկայիս գերակայություններ: Ամեն մի հիմնահարցի լուծման շեշտադրության մեջ նկատելի են զինվորական կաստայի աշխարհազգացողության երիզները: Դարձեալ թե ոչ միայն իրեն, այլեւ այդ կաստային են բնութագրում Լեբեդի այս խոսքերը «ես կի սադեմոկրատ եմ»:

Հայտնի է, որ իր դոկտրինայի իրագործման համար գեներալը նախագահ Ելցինից պահանջում է «լայն լիազորություններ», այն է գրեթե նախագահի լիազորություններին համազոր կամ, նույնիսկ, դրանց գերազանցող լիազորություններ: Հասկանալի է, որ եթե այդ լիազորությունները տվեն գեներալ Լեբեդին, ապա նա, չլինելով փոխնախագահ, փաստորեն, ձեռք կբերի այդպիսի ռեալ կարգավիճակ:

Վերլուծաբանների գնահատականներով, դոկտրինայի գործնական իրականացումը ակնհայտորեն փելյտեն կներգրի հաղթական եւ գործնական ակտիվության բոլոր ոլորտների վրա: Ներառյալ հաղթական կոստակցությունների, ինչպես նաեւ արդյունաբերական, ֆինանսապահանջային խոշոր խմբավորումների գործունեության վրա: Դոկտրինայի սոցիալական բաղադրիչ, նախ եւ առաջ, «նոր ռուսներ» են, այսպես կոչված, նոր ազգային բուրժուազիա: Նրա հնհնական անվտանգության ապահովումը թե իրական աշխարհի եւ թե օտարերկրյա կապիտալի ոտնձգություններից, դիտվում է որպես առաջնահերթ խնդիր:

Բավարար հիմքեր կան լուրջ կասկածներ ունենալու նոր դոկտրինայի ժողովրդավարական բնույթի վերաբերյալ: Այն, ավելի շատ, ունի զերազգայնական բնույթ եւ ուղղվածություն: Հանգամանքների բերումով, բացառված չէ, որ այն կդառնա հնարավոր զինվորական վարչակարգի գաղափարախոսական ոլորտ: Իսկ ոստիկանական զինվորականների կաստան օժտված է իշխանությունը բռնագավթելու ռեալ հնարավորությամբ: Բանակի բարեփոխումները կարող են դա արագացնել:

Շեշտանանք, որ գանկացած ակտիվ զինվորական միջամտության հաղթահարման կյանքին բացատրվում է, «համաաղարտիակ անվտանգության» պատճառաբանությամբ: Անշուշտ, գեներալ Լեբեդը չի սահմանափակվի հանցագործությունների, կոռուպցիայի դեմ պայքարով: Դրանով հնարավոր չէ բացատրել «համաաղարտիակ, տոտալ անվտանգությունը» Ռուսաստանում: Կարվեն բայեր ընդդիմադիր կոստակցությունների, արհմիությունների, նրաց մամուլի սահմանափակման ուղղությամբ, իհարկե, սահմանադրական կարգը պաշտպանելու դրոշի ներքո:

Ամենց կարծիքով ռազմական հեղաբերումը մոտակա հեռանկարի ուրվական չէ: Այն արդեն կենսագործվում է, անշուշտ, ոչ դասական սխեմայով, այլ անաբյուն, խաղաղ, ոչ պակաս սարսափազդու հեռանկարներով:

ՄԵՆՈՒԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՄՇԱԲԵԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մոսկվայի մետրոյում պայթած ականն ըստ երեւույթին Մերձբալթիկայից էր բերվել

Մոսկվայի մետրոպոլիտենում վերջերս կատարված պայթյունի կապակցությամբ Ռուսաստանի լրատվության զանգվածային միջոցներն ակտիվորեն սկսել էին վերհիշել մայրաքաղաքի մետրոյի այն հայտնի ահաբեկչական պայթյունները, որոնց հեղինակներն, իբր, հայեր էին: Այդ հրապարակումները ոչ մի լավ բանի չէին կարող հանգեցնել: Բարեբախտաբար, վերջին իրադարձությունները որոշ չափով հայերի վրայից հանեցին ահաբեկչության կասկածը:

Ռուսաստանի անվտանգության դաշնային ծառայությունը երեքշաբթի օրը հայտնեց, որ իր տվյալների համաձայն մի շարք արտասահմանյան երկրներում պրոֆեսիոնալ մակարդակով պայթուցիկ նյութեր ու պայթուցիկ սարքեր են պատրաստվել ու բերվել Ռուսաստան, եւ որ հուլիսի 1-ին եւ 2-ին անվտանգության ծառայությունը գործողություններ է իրագործել դրա դեմ: Հանցագործության վայրում բռնվել են սուրհանդակներ, որոնք փորձել են վաճառքի համար Մոսկվա բերել ռադիոկառավարվող ականների մի խմբաքանակ: Բռնագրավվել է 8 պայթուցիկ սարք, յուրաքանչյուրը 800 գրամ պլաստիկ կոչվող լուրջ պայթուցիկ է պարունակել, ինչը 3.2 կգ տրոտիլին է համարժեք: Հենց այդ հզորության պայթուցիկ սարք է վերջերս կիրառվել Մոսկվայի մետրոյում: Բոլոր ականները մարտական վիճակում են գտնվել, միասին են պահվել եւ ամեն պահի կարող էին պայթել, իսկ դրանք երկաթուղային վագոններով են տեղափոխվել ու բնակելի շենքերում պահվել: Բոլոր ականներն էլ, ըստ Ռուսաստանի անվտանգության դաշնային ծառայության, բալթյան նույն երկրից էին Ռուսաստան բերվել, եւ հանցագործները մտադիր են եղել յուրաքանչյուր ականը վաճառել 3000 դոլարով:

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

«Վան տեր Միրիշան» Ֆինիխում կառավարական շենքեր պեսք է պայթեցներ

ԱՄՆ-ում ձերբակալվել են զինված գաղտնի դրուժինայի 12 անդամներ, որոնց Արիզոնա նահանգի կառավարական շենքեր պայթեցնելու մեղադրանք է ներկայացված: Միացյալ Նահանգների արդարադատության նախարարության ներկայացուցիչների խոսքերով «Վան տեր Միրիշա» անվանումն ունեցող զինված խմբավորման անդամները զինավարժություններ են անցկացրել, որոնց ընթացքում զուգեր են արտադրել ու պայթեցրել: Այդ խմբավորումը նահանգի գաղտնիսրահիվ կենտրոնում՝ Ֆինիխ քաղաքում առնվազն 7 կառավարական շենքեր մտադրվել պայթեցնել: Խմբավորման անդամները ձերբակալվել են 6-ամսյա քննության հետեւանքով: Խմբի գործունեության շարժառիթների մասին առայժմ ոչինչ հայտնի չէ: Պատասխանատու անձինք վկայում են, որ իրենք ոչ մի կապ չեն հայտնաբերել այս խմբավորման գործունեության եւ անցյալ տարի Օքլահոմայում պայթեցված կառավարական շենքի միջեւ:

Քաղաքական աղետներ խնդրողների թիվը նվազում է Եվրոպայում

Եվրոպայում քաղաքական աղետներ փնտրողների թիվը շարունակ կրճատվում է: Բացառություն է կազմում Մեծ Բրիտանիան, որտեղ 1995 թ. քաղաքական է խնդրել 50 հազար մարդ՝ նախորդ տարվանից 9 հազարով ավելի: Վերջին 10 տարվա իրավիճակի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ փախստականների մեծամասը գալիս է նախկին Հարավսլավիայից, որին հաջորդում են Թուրքիան, Ռումինիան, Իրանը, Սոմալին եւ Զաիրը: Բացի Մեծ Բրիտանիայից, քաղաքական խնդրանքով համեմատաբար շատ են դիմում Գերմանիայի, Հոլանդիայի, Շվեդիայի եւ Ֆրանսիայի իշխանություններին:

«ԵՎՐՈՊ»

ԱՄՆ-ը առաջին զինավաճառն է, Թուրքիան՝ գլխավոր գնորդը

Ստոկհոլմում գործող խաղաղության հիմնահարցերի հետազոտման միջազգային ինստիտուտ (SIPRI) օրերս լույս ընծայեց SIPRI 96 տարեգիրքը, որի տվյալների համաձայն 1995 թ. (ինչպես եւ նախորդ չորս տարիներին) աշխարհում սովորական զենքերի արտահանման գծով առաջին տեղն զբաղեցրել է ԱՄՆ-ը, երկրորդը՝ Ռուսաստանը: Վերջինս կարողացել է հաղթահարել նախորդ տարվա անկումը, երբ հայտնվել էր 5-րդ տեղում, իրենից առաջ թողնելով Գերմանիային, Անգլիային եւ Ֆրանսիային:

Ինստիտուտի փորձագետները հաշվարկել են, որ աշխարհում ռազմական ծախսերի կրճատումը շարունակվում է: Դա հատկապես նկատելի է զենքերի բազմաթիվ գիտահետազոտական մշակումներին հատկացվող գումարների, որոնք 1987 թվականից նվազել են 55 տոկոսով: Կրճատվում է նաեւ զենքի արտադրությունը: Այսպես, եթե 1987 թ. զենքի ամենամեծ արտահանության տարում վաճառվել էր (կամ նվիրվել) 46534 մլն դոլարի զենք, ապա 1995 թ. տարեգրքի տվյալներով, այդ ցուցանիշն իջել է 22797 միլիոնի: Ընդ որում, բոլոր հաշվարկները կատարված են 1990 թ. գներով:

Այս նվազումը մասամբ 1991 թ. հետո Մոսկվայի զինտեսակների կրճատման հետեւանքն է: Նվազել են նաեւ զենավաճառների ավանդական առաջատար ԱՄՆ-ի արտահանման ցուցանիշները: 1992 թ. 13.8 միլիարդ դոլարից 1995 թ. իջնելով 9.9 միլիարդի: Իսկ տոկոսային հարաբերակցությամբ 1990 թ. ի՝ Դա վերջին չորս տարիների ամենաբարձր ցուցանիշն է: Այսպիսով, Ռուսաստանը կրկին երկրորդ տեղում է զենք արտահանող երկրների շարքում:

Ինչ վերաբերում է ԽՍՀՄ-ին (Ռուսաստանին), ըստ տարեգրքի տվյալների, 1986 թ. նրան ընկել է զենքի ընդհանուր վաճառքի 43 տոկոսը, 1990 թ. այն իջել է 35-ի, 1991 թ. կազմել է 18, 1992 թ. 12, 1993 թ. 15, իսկ 1994 թ. ընդամենը 4 տոկոս: SIPRI-ում գործում է գնահատումների այնպիսի համակարգ, որը նույնիսկ «սառը պատերազմի» եւ ԽՍՀՄ-ի զենքի գաղտնիության տարիներին թույլ էր տալիս ստանալ գրեթե հավաստի թվեր:

Դատելով ըստ ամենայնի, 1995 թ. բնականաբար, ամենամեծ ռազմարդյունաբերության համար, զենքի համաշխարհային շուկայում Ռուսաստանի բաժինը նախորդ տարվա 4 տոկոսից բարձրացել է 17-ի: Հաջորդ տեղերն զբաղեցնում են Գերմանիան (9 տոկոս), Մեծ Բրիտանիան (7), Ֆրանսիան (4), Չինաստանը (4): 1991-1995 թթ. տվյալներով, 7-10-րդ տեղերն զբաղեցնում են Հոլանդիան, Իտալիան, Չեխոսլովակիան եւ Իսրայելը: Բելգիկասանը, որը 1994 թ. առաջ զենք չէր վաճառել, 1995 թ. 464 մլն դոլար է ստացել դրա վաճառքից, հայտնվելով 13-րդ տեղում: Նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների մեջ մյուս զինավաճառն Ուկրաինան է, որն անցյալ տարի վաճառել է 74 մլն դոլարի զենքերի ապառազինություն:

Աշխարհում՝ սովորական զենքերի վաճառքի ընդհանուր կրճատումը չի երաշխավորում նաեւ սովորական առաջատար ԱՄՆ-ին: Զենքի համաշխարհային արտահանության մեջ նրա բաժինը 1994 թ. 56 տոկոսից 1995 թ. իջել է 43 տոկոսի: Այդուհանդերձ, ԱՄՆ-ը անհասանելի է մնում երկրորդ տեղն զբաղեցնող Ռուսաստանի համար, որը դեռ չի վերականգնել նախկին ԽՍՀՄ-ի զինավաճառի 1991 թ. մակարդակը:

1991-1995 թթ. զենքի խոշորագույն գնորդների առաջին տասնյակն ունեցել է հետեւյալ դասակարգը: Թուրքիա (8 միլիարդ դոլար), Եգիպտոս (7.1), Սաուդյան Արաբիա (7), Ճապոնիա (6.9), Հունաստան (5.7), Հնդկաստան (5.1), Չինաստան (4.7), Իսրայել (4.3), Թայվան (4.2), Գերմանիա (4): Տարեգրքի տվյալների համաձայն, վերջին 10 տարում տեղի են ունեցել գնորդ տարածաշրջանների էական փոփոխություններ: Այսպես, եթե զենքի համաշխարհային առեւտրում 1986 թ. Մերձավոր Արեւելքի երկրների բաժինը կազմում էր 31 տոկոս, ապա 1995 թ. այն իջել է 23 տոկոսի: Դա մասամբ պայմանավորված է Իրաքի նկատմամբ հասցված առեւտրի արգելքով: Նույն ժամանակամիջոցում Հարավային եւ Արեւելյան Ասիայի պետությունների բաժինը զենքի գնումների մեջ կտրուկ ավելացել է, 26 տոկոսից հասնելով 46-ի: Միայն 1995 թ. տվյալներով, զենքի խոշորագույն գնորդներն են Չինաստանը (1.7 միլիարդ դոլար), Հարավային Կորեան (1.7), Եգիպտոսը (1.5), Թուրքիան (1.1), Քուվեյթը (1.1), Մալայզիան (1.1) եւ Թայվանը (980 միլիոն): Ընդ որում, Չինաստանը, Հարավային Կորեան, Քուվեյթը եւ Մալայզիան անցյալ տարի կտրուկ ավելացրել են զենքի գնումները: Վերջին տարիներին ասիական եւ մասնավորապես հեռավորարեւելյան երկրների արագ աղաղակումը թերեւս ունի երկու գլխավոր պատճառ՝ դրանց տնտեսական արագ աճը (որը թույլ է տալիս ավելի շատ միջոցներ հատկացնել զենքի գնումներին) եւ տարածաշրջանում լարվածության օջախների պահպանումը:

Մեկ-երկու խոսք նախկին ԽՍՀՄ-ի դաշնակից երկրների մասին: Տարեգրքի տվյալների համաձայն, 1985-1989 թթ. զենք ներմուծող 15 գլխավոր պետությունների մեջ էին ՉՍՍՀ-ն (7-րդ տեղ), ԳԴՀ-ն (8), Լեհաստանը (11), Ալժիրը (12), Անգլիան (13), Լիբիան (15): Ընդ որում, հրանանում զենքի հանձնումը ոչ թե վճարովում էր, այլ նվիրվում:

Սակայն ԽՍՀՄ-ի փլուզումից հետո իրավիճակը կտրուկ փոխվեց: 1991-1995 թթ. տվյալներով, Չեխիան եւ Սլովակիան իրենք են դարձել զենք արտահանող երկրներ, զանկում զբաղեցնելով համապատասխանաբար 9-րդ եւ 20-րդ տեղերը: Իսկ ներմուծող երկրների զանկում, նույն թվականների տվյալներով, Հունգարիան զբաղեցնում է 27-րդ, Ավստրալիան 28-րդ, Բուլգարիան 40-րդ, Լեհաստանը 50-րդ տեղը: Բայց նույնիսկ այդ երկրորդական տեղերը նրանք զբաղեցնում են գլխավորապես դեռ ԽՍՀՄ-ի օրոք 1991 թ. կատարած զենքի գնումների հաշվին:

ՊԱՏՐՈՍ ԲԱՐԵՍՅԱՆ

ԱԶԳ

Մշակույթ

Վահանակի մոտ կրկին Յոն Ռոբերսոնն է

Ինչպես եւ անցյալ տարի, ԱՄՆ-ի Անկախության տոնի նախօրեին կրկին Հայաստանի Ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի (ՀՖՆ) վահանակի մոտ կանգնեց Յոն Ռոբերսոնը: Բայց այս անգամ ամերիկացի հայտնի դիրիժորի Կալիֆոռնիայի համալսարանի (UCLA) երաժշտական վարչության ղեկավարի այցը տեղի ունեցավ ամերիկյան երաժշտության փառատոնի շրջանակներում: Անկասկած, առանց հյուրերի մասնակցության փառատոնն այդքան տոնական չէր լինի: Այդ տոնի «հերոսներից» մեկը Յոն Ռոբերսոնն է:

ությունն, հանդիսավոր սիրո դրսևորում էր համաշխարհային սիմֆոնիզմի հենասյուներից մեկի հանդեպ:

Դե ինչ, բոլոր այդպես լինի: Հանձնայն դեպս, Ռոբերսոնի դիրիժորությամբ ՀՖՆ-ի կողմից հենց սիմֆոնիայի կատարումը դարձավ Երեւանում դիրիժորի ներկայությունների գազաբենակերտման բնորոշ էպիկական բարձր պահ եւ, անցյալ տարի "Դվորժակի նոր աշխարհից» սիմֆոնիայի (մենակատարումը) Երեւանում ստացավ բնորոշ ստացավ: Ռոբերսոնի մաեստրոյական ընդգծում էր է-տոնական դաստիարակ կողմ դարձող ուսանելիությունը նոր բեմայի ծնունդն դարգացումը: Դա նվագախմբի դիրիժորական հանդիսավոր մի գործողություն էր, որտեղ ամենայն հարգանքով, առանձնապես չշեշտելով ազգությունը, տեսարանային է ինքի հնարավորությունը: Իսկ դրանք երբ կային էլ, դառնում էին առաջնայինի նվագախմբի միջոցներով մարմնավորվող մտքի հետեւանքը:

Եթե այնուամենայնիվ, չեմ կարող բացակայես չնշել ջութակների խումբ մասնակցությունների ներդնելությունը եւ սիմֆոնիայի երկրորդ մասում առաջատար մեղեդային գծերին դարձվող ուշադրությունը: Ինչպես եւ նախորդ, առաջին մասում, այստեղ երաժշտական զարգացումը կառուցվում էին նորերին անկանկանությունն ու հոգեկան հավատարակությունը: Բրամսի երաժշտության մեջ լսելի էր Բրակները...

Վստահորեն կարելի է ասել, որ խոշոր ձեւերը երաժշտության տեղական ծավալումն ի դեմս Ռոբերսոնի միշտ կգտնեն ուժեղագոր մեկնաբանի: Նվագախմբի մասնակիցների ոգի հուզական դաշարդ միանգամից չվաստակեցնում նրա ունկնդրության մեջ զգացվում էր մանկավարժի հմուտ ձեռքը: Ուսի Հայաստանի Ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի երաժիշտներն այդպիսի հետեւությամբ հաղթահարեցին ամերիկացի կոմպոզիտոր Հովարդ Հանսոնի ծավալուն երկրորդ սիմֆոնիայի առաջին կատարման դժվարությունները: Երամաս սիմֆոնիան հեղինակի կողմից ստացել է «Ռոմանտիկական» անվանումը: Այնտեղ, իրոք, ինչ չեն ու ռոմանտիկ երգանի զարգացումներ, մասնավորապես Մալերի հետ զուգահեռներ եւ նվագախմբային հագեցվածություն: Ռոմանտիզմը ամենուրեք է բխում նաեւ նյութի միաբնույթ կառուցվածքը:

Դրա հետ մեկտեղ Հանսոնի սիմֆոնիայի ոճաբանության մեջ զգացվում է եվրոպական եւ ամերիկյան կոմպոզիտորական դպրոցների համադրություն: Այստեղ, «ամերիկանիզմի» արտացոլումներն այստեղ կարող են լինել հայկերի սրավարությունն ու օրյինակիվացումը (երկրորդ մաս) կամ սիրմիկ էներգիան (երրորդ մասի ֆոգաստոն): Հանսոնի հմուտ դարձիտարի մեջ ուշադրություն գրավեց տարածական գործոնը: Կոմպոզիտորի երաժշտական մտածողությունը միտված է ասիճանաբար բացվող հնչյունային հարիզոնների նվաճմանը: Դրանց բովանդակային բազմազանությունը ճկուն կերպով բնդգծեցին դիրիժորն ու նվագախումբը:

Համերգների ընթացքում հնչեց մենակատարի համար գրված երկու ստեղծագործություն: Իեն Կուանգի Ջութակի ու նվագախմբի ռապսոդիան 1990, մենակատարման Սիրմի Պարկի, եւ Պոլ Ռիսլի Դաբնամարի ու նվագախմբի կոնցերտը 1992, մենակատարումի Նինա Շումանն: Վերջին ստեղծագործության կատարումը դարձավ համաշխարհային պրեմիերա: Դա հաճելի փաստ է: Փառք ու պատիվ մենակատարումն, որն արդարար կատարեց միատեսակ պատասխանով լի երկը: Ռիսլի էկլեկտիկ երաժշտությունը չհարուցեց ունկնդիրների խանդավառություն, նոտաների հանակը միշտ չէ, որ վերածում է դրանց ռեալիզ:

Փոխարենը միանգամայն արիշ գեղարվեստական տպավորություն գործեց Կուանգի Ռապսոդիան: Այստեղ մենակատարումը նվագը կենտրոնացնում է այդ երաժշտության ինտուիտիվ, խառնվանքային արտահայտչականությունը: Սիրմի Պարկի կատարողական մեղմ ու ազնվական ոճը համարձակ արձագանք գտավ նվագախմբի լարային խմբում: Կոմպոզիտորի կիրառած դանդաղ տեմպի դայնանոներում ձայների հետերոֆոն հյուսվածքը բնորոշ է նաեւ նախկին Խորհրդային Միության բաս կոմպոզիտորների, այդ թվում հայերի:

Մի քանի խոսք նվագախմբային ոլորտների մասին: Բ. Ադամսի Կոնցերտային կատրիլիոն դասվում է դասիվ երաժշտական գյուտարարությանը վերաբերող երկերի բվին: Ասենք, կատարման տեմպն էլ ծգձգված թվաց: Բայց Ս. Բարբերի հայտնի լարային Ադաջիոյի եւ Լ. Բերնայնի մյուզիքլի «Կանդիդ» նախերգանքի կատարման ընթացքում Ռոբերսոնը հայլեց այն դիրիժորի դրդիսիոնալիզմով, որը դահրանում է ցանկալի եւ իրականի հավասարակշռությունը: Այսինքն ունկնդրի ցանկության եւ կոմպոզիտորական փաստացի տեքստի զուգակշռությունը:

ԱՐԵՏԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
Երեւանի կոնսերվատորիայի դոցենտ

ԱՆԳՐԱԳԱՐԱՆ

Կրակոց՝ հեռացողի ետեւից

GAU-III փառատոնին, որ կազմակերպվեց Երեւանում հունիսի 13-16-ը, «Ազգն» անդրադարձավ 2 հոդվածով: Վերջինը՝ Մարկի Եվ բոլոր փյունիկը հառնի մոխիրներից» հոդվածն երաժիշտների շրջանում առիթ է տվել ինչ-որ տեղ նույնիսկ զարմանալի կարծիքների: Ստորեւ Մարկի անդրադարձն այդ առիթով:

Երբ փառատոները կազմակերպվում նեղատակի միասնական ընկալման սկզբունքով, կատարողների հնարավոր եւ հուզական համերաշխության սկզբունքով, հարկ չէր լինի գրել այս հոդվածը, ինչպես նաեւ վերհիշել հոգեբանական եւ գայլանական խնդիրներ:

Մակայն նմանօրինակ բովանդակային ու ոճական խստապահանջությունը երբեմ չի գերակշռել (հարկաթես Հայաստանում), ուստի դասական չեն այդ կարգի միջոցառումների ուժերից հետո սովորաբար ծագող երկակի զգացումները:

Սա, օրինակ, Gaudeamus փառատոնների հաջող էարդ եւ մասնակցությունը GAU III-ը: Մասնակիցների 60 տոկոսը շարժվում էր մի կողմ, 30 տոկոսը մյուս, իսկ 10 տոկոսը՝ միանգամայն ուրիշ: Դա վատ չէ եւ լավ էլ չէ: Դա դարգացես հետ չէ գնահատել որպես հավասարաչափ հաղթական դրդրկում:

Ես լրագրող եմ, որը գրում է բաղատարես տեմ երաժշտության մասին: Եւ, ինչպես միշտ, նշելով իմ հոգի մասին, ես սանդարանավոր վարվեցի մյուս մասնակիցների հեղինակ-կատարողների, օգտագործելով սիրող երաժիշտների եւ երգչախմբի հետ չի դեմ:

գեղազանց ելույթ ունեցավ բաս կանացի «Երեւան» երգչախումբը: Շափազանց դարգամտորեն նշելով նրանց հայտնվելու հանգամանքները GAU III-ի բեմի վրա, ես այլեւս ուշադրություն չդարձրի դրդիսիոնալիզմին, չափազանց սրտահույզ կատարմանը եւ նրանց հուզական վիճակի սկզբունքային անդրադարձանվածությանը: Խոստովանում եմ, որ դեռ է դրան ուշադրություն դարձնեի՝ առանց չափն անցնող սարկազմի: Մանավանդ որ, սա հենց այն դեպքն է, երբ կանանց հաջողվում է կին լինել 100 տոկոսով, ինչը խիստ հազվադեպ երեւույթ է բարդույթների մեջ մոլորված մեր հասարակությունում:

Բացի դրանից, փառատոնը հարստացավ «հազարյին ոճանոթ» ոճով Արեգ Նազարյանի ունեցած զգացմունքային ելույթից: Անկասկած, նա ներկայումս ամենահայտնի կատարողն է հասարակության ժամանակակից հայվերում: Երգվարդ Ղարիկյանը նույն ոճի կատարողների մեջ առավել փիլիսոփայականն է, իմաստունն ու... հոգեբանը: Հաջող ելույթ ունեցավ նաեւ ամերիկյան տրիո-դուետը (Ջոն Ֆերֆի, Քեթի Սոլթեր եւ գարմիկ): Ներեցեք, առայժմ այսքանը:

Լվովյան բեմում Հայկ Բոյաջյանի սիմֆոնիան

ԼՎՈՎ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Սանկտ Պետերբուրգից, Մոսկվայից, Կիեւից եւ Երեւանից հետո Լվովը դարձավ ճանկին խորհրդային 5-դ քաղաքը, որտեղ «նվաճեց» ամերիկահայ կոմպոզիտոր Հայկ Բոյաջյանը: Տեղի Ֆիլհարմոնիկ տուսում նվագախմբի գլխավոր դիրիժոր Իվան Յուզյակի եւ Երեւանցի կոմպոզիտոր Էդգարդ Սարգսյանի ղեկավարությամբ ունկնդիրներին ներկայացվեց Բոյաջյանի սիմֆոնիան: Բոստոնցի կոմպոզիտորի եւ լվովցի երաժիշտների միջեւ ստեղծագործական կապը մեկ տարվա դաստիարակություն ունի. 1995 թվականին տեղի լարային քառյակը կատարել է նրա թիվ 2 կվարտետը, ինչպես եւ սիմֆոնիան մասնագետների կարծիքով հետաքրքրական երաժշտական ստեղծագործություն է:

Ռուչակն ու Շիրազն առանձին հատորներով բոլորարեւեն

Կահիրեում լույս տեսնող «Արեւ» օրաթերթում վերջին հանգամանքներում ենք, որ Հակոբ Մելոնյանի ջանքերով Բոլորարեւում լույս են տեսել Նահապետ Քուչակի եւ Հովհաննես Շիրազի բանաստեղծությունների առանձին հատորներ, որոնք հրատարակել են Հակոբ Մելոնյանի հիմնած «Լուսո» հրատարակչության կողմից:

Ըստ տեղեկատվության, Հակոբ Մելոնյանը բոլոր գրական տրանսկրիպցիաներում ծանոթ է որպես Ֆանտաս գրող եւ բարգմանիչ: Իր հրատարակչության մասնավորապես լույս են տեսել Թորոսաս Վիլոնի, Օնար Խայամի, Ժորժ Պեսարկիսի, Հայնրիխ Հայնեի, Ֆրդրի Բիշի Շելլիի եւ այլոց հատընտիրները:

Հաղորդագրությունը վկայում է, որ հայ դասականների բոլորարեւեն բարգմանությունները կատարված Մելոնյանի կողմից, նույնիսկ հարազատ եւ այժմեական են հնչում, որքան նրանց հայերեն տարբերակները:

ԲԵՄԱԿԱՐՈՇՈՒԹՅՈՒՆ

Խարակտեր, գույն եւ պլաստիկա

Անժելա Գալստյանը խոսում է իր տիկնիկներով

Որ Անժելա Գալստյանը ոչեմ է զբաղվեր նկարչությամբ, ոչանհականություն չէր, ավելի զարմանալի է ստեղծագործական այն տիրույթի ընտրությունը, որտեղ նկարչությունն գտավ իր բոլոր ձգտում-ժեստումներն իրականացնելու, անորոշ, անձեռ խնդրումներին միանգամայն ընկալելի ու հասկանալի բովանդակություն հաղորդելու հնարավորությունը: Իսկ այդ տիրույթը, որ խստորեն սահմանազատվում է ժամանակակից կերպարվեստի տարաբնույթ հոսանքներից ու ազդեցություններից, որոշակիորեն մասնագիտացված է եւ գոյություն ունի միայն տիկնիկային թատրոնի սահմաններում: Երբ 80-ին ավարտեց Երեւանի մանկավարժական ինստիտուտի նկարչության բաժնի էդվարդ Խարազյանի կուրսը, Անժելա Գալստյանը կանգնեց ընտրություն կատարելու անխուսափելի հրդության առջեւ: Ու անդրադարձի՝ գնաց հանրակրթական դպրոց կերպարվեստի խմբակում դասավանդելու: Հետո արդեն, երբ ոչ միայն ուսուցման առարկայի, այլեւ արվեստի նկատմամբ ընդհանրապես խանգարական վերաբերմունքն առիթ դարձավ դպրոցի տնօրենության հետ լուրջ կոնֆլիկտների, Անժելան առաջին անգամ մտածեց, որ այստեղից չէր, որ ոչեմ է սկսվեր իր ճանապարհը: Հետո 3-ամյա երկարատեւ ուռնումներ: Իսկ 83-ին իր հանար էլ անդրադարձի հայտնվեց Թումանյան տիկնիկային թատրոնում: Այդ տարիներին երվանդ Սանասարյանի ղեկավարած տիկնիկային թատրոնի գլխավոր նկարիչը Արամայիս Սարգսյանն էր, որի օգնությամբ Անժելան հաղորդակից եղավ տիկնիկային թատերարվեստի յուրօրինակություններին: Այստեղ յուրացրած առաջին ծանոթություններից մեկն այն էր, որ տիկնիկային թատրոնն իր դռները բացում է ասեղի աչքեւ, բայց այստեղ մնում են եզակիները: Եվս մեկ ծանոթություն. տիկնիկայինում միայն է տաղանդավոր նկարիչ լինելը, դա ավելի դարարդի, բայց ոչ միակ դայմանն է: Արդեն առաջին բեմադրությունը, որն Անժելան իրականացրեց Անդրանիկ Գասբարյանի հետ, գնահատվեց իր գործընկերների կողմից եւ 87-ին արժանացավ Դանիանում անցկացված երիտասարդ թատերագետների փառատոնի սահմանած լավագույն ձեւավորման հանար մրցանակին: Հետո Լարիսա Մանգասարյանի հետ ստեղծեցին «Ճանապարհային տարածները», «Ստեղծվածային հիդրոդիտամը», «Մանահիտը», որտեղ նկարչությունն գտավ ձեւավորման ինքնօրինակ լուծում՝ մանրանկարչության սկզբունքն օգտագործելով: Միաժամանակ իր ուժերը փորձեց նաեւ մայր թատրոնում. ավելի ուշ նա ստեղծեց Սարգիս Առուշյանի հետ «Ախարդական գնացքը» եւ Նիկոլայ Ծատուրյանի հետ «Երկինքեն 3 արջ ինկավ»: Թերեւս այդ ժամանակ էլ հասկացավ, որ նկարչի իր ասելիքն առավել ամբողջական ու հեղինակային է հատկապես տիկնիկային թատրոնում: «Այժմ չեմ կարողանում ինձ դասկերացնել տիկնիկայինից դուրս, ի վերջո այստեղ կյանք եմ գտել, ես տիկնիկայինում եմ դրոֆեսիոնալ դարձել»: Այսօր թատրոնի ծանր, գրեթե անհուսալի վիճակից ավելի նոր գլխավոր նկարիչ Անժելա Գալստյանին հուզում է սերնդափոխության խնդիրը: Թատերական ինստիտուտի դասմության ընթացքում միայն մեկ անգամ է տիկնիկային թատրոնի համար հատուկ կուրս հավաքվել, դա եղել է բաս վաղուց եւ վաղեմության դասճառով էլ մոռացվել է: Հիմա Անժելան մտածում է հենց թատրոնում դաստիարակել օժտված եւ թատրոնը սիրող երեխաների մի սերունդ, որը հետագայում թատրոնում ձեւավորված ավանդույթների շարունակողը կդառնա: Դա կարող է լինել թատրոնի շրջանակներում գործող մանկական ստուդիա, որտեղ երեխաների մի մասը տիկնիկներ կդատրաստի, մյուս մասը տիկնիկավարություն կսովորի, իսկ երրորդ խումբը կզբաղվի ձեւավորումով: Սա ընդամենը ծրագիր է, որ գոյություն ունի միայն Անժելայի երազանքների դորտում, իսկ այն, ինչն արդեն դուրս է եկել երազանքների սահմաններից, նրա վերջին աշխատանքն է թատրոնում Շեքսպիրի «Սիրալների կատակերգություն» դիեսի ձեւավորումը Ռուբեն Բաբայանի հանանուն նեկայացումում, որը նախատեսված է մեծահասակների համար: Աշխատանքն արդեն մոտենում է ավարտին, եւ հավանաբար հուլիսի վերջերին երեւանյան հանդիսատեսը հնարավորություն կունենա գնահատել նոր ներկայացումը: Իսկ մինչ այդ Անժելա Գալստյանը վերջին ուրվագծերն է ավելացնում շեքսպիրյան իր հերոսներին, որոնք հանդիսատեսին կներկայանան սյուրռեալիստական կերպարանումներով: Ներկայացման ողջ ձեւավորումը կատարվել է սյուրռեալիզմի սկզբունքով միջանցիկ, դատարկ մարմիններ, այրերի փոխարեն սեւ, դատարկ խոռոչներ, դրանցիկիստական գունավորում ստացած տիկնիկներ: «Տիկնիկի մեջ դեմք է լինի եւ խարակտեր, եւ գույն, եւ դլաստիկա», իր այս սկզբունքը Անժելան լիովին կիրառել է Շեքսպիրի հերոսների նկատմամբ, եւ անգամ հիմա, երբ ներկայացումը դեռ ավարտված չէ, այդ հերոսներն արդեն ինքնուրույն գոյության իրավունք ունեն, քանի որ ավարտուն են, ամբողջական եւ ինքնատիպ: Երկար ժամանակ Անժելան երազում էր ձեւավորել Անդերսենի «Տրամարը»՝ հատուկ խաղաթղթերի համար: Հիմա նրա մեջ հասունանում է մեկ ուրիշ ծրագիր՝ ստեղծել հեղինակային մի ներկայացում, որի եւ բեմադրությունը եւ ձեւավորումը կլինեն իրենը: Բեմադրությունը կլինի առանց խոսքի՝ մի քիչ դանդաղ, մի քիչ աբսուրակցիա, իսկ տիկնիկներն ամեն ինչ կասեն առանց խոսքերի:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ս թ. հուլիսի 5-ին, ժ. 16.00-ին Դարբնյան թաղամասում Շահումյանի շրջանի «Դրաշք» մանկական բաղնիքի հանդիսադահլիճում Սահմանադրության օրվան առիթով էջմիածնիներին եւ Մայրաքաղաքի հյուրերին հրավիրում են իրենց անդամակցելու ելույթին:

ՇԱՆՈՒԹՅՈՒՄ

Նշանակվում է Արցախի եւ 77 սահմանամերձ շրջանների ինքնապաշտպանական մասերում հանուն Հայաստանի եւ Արցախի անկախության եւ միասնության 1988 թ. մինչեւ օրս զոհված եւ նահատակված հայ զոհերին, գիտության եւ մշակույթի գործիչներին նվիրված «Լուսամատյան» փաստաթղթաֆիլմային ժողովածուի նյութերի (կենսագրություն, լուսանկար, ստեղծագործությունների եւ դեռևս չհրատարակված գրքերի եւ մատենագիտության) ընդունումը Մեծ եղեռնի եւ հայոց ազգային արարի «Ուխտատուն» բանգարան-ինստիտուտում (Երեւան-1, Արովյան 15, ՊԱՍ հին մասնաշենք, 1-ին հարկ, 9-դ սենյակ, հեռ. 56-79-56):

Բոլոր հարցերով դիմել «Ուխտատան» տնօրենությանը:

ԱՋԳ

Մարզական

ՄՐՑԱՇԱՐՔԱԳԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Խորեն Հովհաննիսյան. «Լատինական Ամերիկան ճանաչեց հայկական ֆուտբոլը»

Երեկ օրվա երկրորդ կեսին Լատինական Ամերիկայից վերադարձավ ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականը, որը երկշաբաթյա մրցաշրջագայության էր մեկնել: Հայաստանի հավաքականը գլխավորում էր տաղանդավոր ֆուտբոլիստ եւ մարզիչ՝ Խորեն Հովհաննիսյանը, որի հետ ուշ երեկոյան հանդիպեցինք «Հրազդան» մարզադաշտում:

– Հայաստանի հավաքական իր առաջին խաղում խաբեր 0–4 հաշվով դարձվեց Պերուի հավաքականից:

– Մեր առաջին խաղը Լատինական Ամերիկայում իրոք, շատացվեց: Դա ոչ թե մեր տղաների վատ խաղի արդյունքն էր, այլ կային մի քանի օբյեկտիվ դրդապատճառներ: Մենք Պերու էինք ժամանել խաղից մեկ օր առաջ: 30 ժամ տեւած թռիչքը տղաներին շատ էր հոգնեցրել: Բացի այդ կլիմայափոխությունը եւ ժամագոտիների տարբերությունը վատ էր անդրադառնալ տղաների վրա: Մենք չէինք հասցրել նորմալ մարզումներ անցկացնել եւ դուրս եկանք խաղադաշտ: Չնայած դրան, մենք խաղադաշտ էինք դուրս եկել անդրդվաստ հաղթելու նպատակով: Մեր մրցակիցների Պերուի ֆուտբոլիստների վերջին ամիսներին կայացած կուպերներ աշխարհի առաջնության բնդեղական խաղերում զայրացրել էին բոլոր երկրպագուներին: Մասնակցությունը մեծ արտավ էր տալիս իրենց հավաքականին ոգեւորելու համար: Բացի այդ ամեն ինչ արվում էր ոգեւորիչների հաղթանակի համար, բնդհատ մինչեւ մրցախաղերը: Խաղը դատում էին տեղացի մրցավարներ, որոնք բացահայտ կողմնակալություն արեցին: Մեր դարպասին նշանակված II մետրանոց հարվածը շատ կասկածելի էր, իսկ երկրորդ գոլերը որոնք անցկացրեցին խաղից դուրս վիճակից: 0–4 հաշվով դարձությունը, ավելի շատ հոգեբանական էր:

– Լատինամերիկյան մասնակում մեծ արձագանք գտավ ՀՀ հավաքականի հաղթանակը Պարագվայի ուժեղ հավաքականի նկատմամբ:

– Լատինական Ամերիկայի երկրների ֆուտբոլի հավաքականներն իրենց խաղաոճով եւ խաղամակարդակով շատ նման են իրար: Մեր երկրորդ մրցակիցը Պարագվայի հավաքականը ուժեղ թիմի համարում է: Հատկապես վերջին անդարձելի շարքը մեծ վատաղություն եւ հաղթելու դարագվիայինների: Աշխարհի առաջնության ընտրական խաղում 2–0 հաշվով Ասունսիոնում հաղթել էին գաշտի տերերին, իսկ մեր խաղից 5 օր առաջ ընկերական խաղում 3–1 հաշվով հաղթել էին Մադրիդի «Ռեալին»: Մենք ժամանակ ունենք նախապատրաստվելու այդ խաղին: Օգտագործելով բոլոր հնարավորությունները, ամենուրեք մարզումների շնորհիվ տղաները վերականգնեցին իրենց ուժերը: Առաջին հերթին տղաները հոգեբանորեն էին դրդատաս մրցակցելու տեղնիկաղես գրագետ մրցակցի հետ: Խաղը, որը ուղիղ եթերում ցուցադրվում էր Լատինական Ամերիկայի բոլոր երկրներում անցավ մեր թիմի բացահայտ առավելությամբ: Հայկական ֆուտբոլը, որի մասին այստեղ չգիտեին, վայրենի լավագույն կողմերով: Վարազդատ Ավետիսյանի եւ Տիգրան Եսայանի խփած գնդակները հաղթանակ բերեցին: Խաղի հաշիվը ավելի մեծ դարձավ էր լինել: Հաջող օրը տեղական մասնակցը ոգորված էր այդ խաղի մասին տեղեկություններով: Տեղական բերթերից մեկի առաջին էջում նույնիսկ կար մի ծաղրանկար, որտեղ գրված էր, «Դան հրեմ, որ խաղի հաշիվը 5-1 չի»:

Այդ խաղում մեր թիմն առաջադրեց, որ ընդունակ է գուցադրելու բարձրակարգ ֆուտբոլ: Բոլորն էլ, առանց բացառության փայլեցին: Մեր հավաքականը խաղաց հետեւյալ կազմով. Հարություն Աբրահամյան, Սարգիս Հովսեփյան, Վարդան Խաչատրյան, Հարություն Վարդանյան, Արամայիս Տոնոյան, Վարդան Մինասյան, Արթուր Պետրոսյան, Հակոբ Տեր-Պետրոսյան, Համլետ Մխիթարյան, Տիգրան Եսայան, Վարազդատ Ավետիսյան: Փոխարինման դուրս եկան Արթուր Մկրտչյանը, Երվանդ Կրթաբյանը, Արսեն Ավետիսյանը եւ Արա Աղամյանը: Գերազանցիկ մնաց մեր հավաքականի կազմը երկրորդ խաղում, միայն Արթուր Մկրտչյանի փոխարեն խաղադաշտ դուրս եկավ Անդրանիկ Հովսեփյանը:

– ՀՀ հավաքականի երկրորդ մրցակից Էկվադորի հավաքականը վերջերս աշխարհի առաջնության ընտրական խաղում 2–0 հաշվով հաղթել էր արգենտինացիներին:

– Էկվադորի հավաքականը «Ֆրանսիա-98»-ի ընտրական խաղերի մրցաշարում 6 միավորով գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը: Լատինական Ամերիկայից աշխարհի առաջնության եզրափակիչին իրավունք ունեն մասնակցելու չորս թիմ: 9 հավաքականներ խմբային մրցաշարում վիճակում են բաղձալի չորս ուղեգրերը: Բացի այդ, Բրազիլիայի հավաքականը որպես աշխարհի չեմպիոն, իրավունք ունի մասնակցելու աշխարհի առաջնության եզրափակիչին: Մի քանի օր հետո կկայանան հերթական խաղերը, կմրցեն Բոլիվիա-Վենեսուելա, Չիլի-Էկվադոր, Կոլումբիա-Ուրուգվայ, Պերու-Արգենտինա զույգերը: Լատինամերիկյան ֆուտբոլը այսօր աշխարհի ուժեղագույններից է: Հայտնի է, որ բոլոր թիմերն էլ տնային դաշտում շատ գրագետ են: Այդ կարելիությունը շատ գրագետ է ավելի հոգեհարազի ֆուտբոլը մեզ ավելի հոգեհարազատ է: Այստեղ սորում են ֆուտբոլով: Դա է վիճակում խաղերի հանդեպ մեծ հետաքրքրությունը: Դա դրսեւորվում է ամեն քայլափոխ: Էկվադորի հետ խաղում բազմահազար հանդիսատեսներ էին հավաքվել մարզադաշտում, հետաքրքրությունը այդ խաղի հանդեպ մեծ էր: Խաղն անցնում էր հավասար պայքարում եւ անցնում էր հավասար հաշվով: Սակայն մեզ երկրորդ գոլերով: Դարձյալ մեզ հատուցեր: Ահա դարդասապահ Հարություն Աբրահամյանը, որը այդ խաղում շատ անհաջող խաղաց: Ա-ռաջին եւ երկրորդ գոլերը նա ոչարտավոր էր որալ: Մրցակցի հետահար հարվածները անցան նրա գլխավերեւով: Էկվադորը հաղթեց 3–0: Բացի այդ, դարձյալ կրկնվեց առաջին խաղի դրամատությունը: Թիմը Էկվադոր հասավ խաղից մեկ օր առաջ, անցնելով օդային մեծ ճանապարհ Պարագվայ-Պերու-Էկվադոր: Օդանավակայանի խաբեբաներից բացի, մեզ տեղավորել էին այնպիսի հյուրանոցում, որ անհնար էր հանգիստ օթեւանել: Աղմուկն այնքան շատ էր, որ տղաները մինչեւ գիշերվա ժամը չորսը չէին կարողանում քնել: Բացի այդ խաղը նշանակվել էր օրվա ամենաշոգ ժամին: Մենք խաղադաշտ դուրս եկանք ժամը 16-00-ին, եւ անհնար էր խաղալ այդպիսի դրությունների: Կարծես ամեն ինչ ծրագրավորած լիներ: Չնայած դրան զոհ եմ տղաների խաղից: Լատինական Ամերիկան, որ մինչ այդ շատ քիչ էր ծանոթ, կարելի է ասել չգիտեր հայկական ֆուտբոլը, գոհաբանում էր մեր հավաքականի խաղը: Մամուլով ու հեռատեսությամբ բազմաթիվ կարծիքներ եւ մեկնաբանություններ: Առաջարկություն եղավ կրկին հրավիրել մեր հավաքականին ստանդարտական հանդիպումների համար:

– Իսկ ինչո՞ւ ընտրեցիք հենց Լատինական Ամերիկան:

– Այս տարվա օգոստոսի 31-ին Հայաստանը նորաբաղդելու է աշխարհի առաջնության ընտրական խաղերին: Մեր առաջին մրցակիցը լինելու է Պարագվայի հավաքականը, որը իր խաղաոճով ինչ որ տեղ նման է լատինամերիկյանին: Այս մրցաշրջագայությունն էլ առաջին հերթին նախապատրաստական փուլ էր այդ խաղից առաջ: Հայաստանը, որն առաջին անգամ է մասնակցելու այդ կարգի խաղերին, դիտվեց եւ որպես լավագույն կողմերով ներկայանալ միջազգային ասպարեզ: Իսկ դրան հասնելու համար անհրաժեշտ է լավ նախապատրաստվել: Մրցակիցը առայժմ որոշված չէ: Ինձ չի բավարարում հավաքականի որոշ խաղացողների խաղամակարդակը: Մի քանիսն ովքեր հանդես եկան հավաքականում, չեն ընդգրկվի կազմ, բացի այդ կիրավիրեմ մի քանի խաղացողների: Խոսքը վերաբերում է Ֆրանսիայի «Մոնդիալի» թիմի առաջատար եւ ավագ Միշել Տեր-Զաքարյանին, Ռուսաստանի բարձրագույն խմբում հանդես եկող Սամարայի «Կոլոս Մոլեով» թիմի ռմբարկու Գառնիկ Ավագյանին, որի հետ ես եւ ՀՀ ֆուտբոլի Ֆեդերացիայի նախագահ Արմենակ Սարգսյանը արդեն զրուցել ենք, ինչպես նաեւ Մարտովի «Սոկոլի» բարձրահասակ հարձակվող Միխայել Կարապետյանին, որն արդեն 10 տարի է խաղում է գալիս Ռուսաստանում: Ինչ վերաբերում է մեր լեգիոներներին, որոնք Ֆրանսիայի հետ խաղում անհաջող դիրք ունեցան, առայժմ նրանք դեռ է լրջորեն մտածեն իրենց դերի եւ տեղի մասին հավաքականում: Առաջին հերթին դեռ է գործով ապացուցել հավաքականում արժանավոր տեղ գրավելու համար:

ԱԵՆՏՐՈՍՏ-ՐՈՒԶԱՆ.

ՀԱԽՄԱՏ

Հակոբյանը կրկին առաջին դիրքերում է

Հայաստանի չեմպիոն Վլադիմիր Հակոբյանը եւ ուկրաինացի գրոսմայստեր Իգոր Նովիկովը շարունակում են գլխավորել Բարսելոնի երջանկայում ընթացող միջազգային մրցաշարի աղյուսակը: Յոթերորդ տուրում ոչ-ոքի խաղալով միմյանց հետ, առաջատարները վաստակեցին 5.5 ական միավոր: Նրանց կրնկակոխ հետապնդում են տաղանդավոր տիտաններ:

Մինչեւ մրցաշարի ավարտը մնացել է երկու տուր: Իր նախապատրաստությունը Հակոբյանը սկսեց անցկացնում է Ուկրաինայի ներկայացուցիչ, գրոսմայստեր Միխայիլ Բոդալոի հետ:

Շախմատի օլիմպիադային նվիրված մեդալներ

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՍՏԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ ԿԲ նախագահի 03.07.96 թ. N34 հրամանով 1996թ. հուլիսի 4-ից ՀՀ ԿԲ բաց է թողնում շրջանառության մեջ 100 դրամ անվանական արժեքով մետաղադրամ նվիրված Երեւանում կայանալիք շախմատի XXXII օլիմպիադային:

Հուշադրամը հատված է արդինձնիկել ծալվածքից, կլոր ձեւի է 29,5 մմ տրամագծով, 10,8 գ քաշով:

Հուշադրամի երկու երեսին արտաքին շրջագծով կա ուռուցիկ եզրուշերտ: Դրամի դիմերեսին կենտրոնում պատկերված է ՀՀ զինանշանը, որից ներքեւ երկու տողով «100 դրամ» եւ «1996» գրառումներ: Շրջագծով առկա է նաեւ «Հայաստանի Հանրապետություն» գրառումը, վերջինիս եւ տարեթվի միջեւ աջից եւ ձախից կա մանրանախշ:

Դրամի դարձերեսին կենտրոնում պատկերված է շախմատի XXXII օլիմպիադայի ոճաբանական թալիսմանը առագիր եւ շախմատի տախտակի տեսքը, որից վերեւ անգլերեն լեզվով գրված է «XXXII CHESS OLYMPIAD»: Թալիսմանից ներքեւ գեղեցիկ է Երեւանում ազկացվելիք շախմատի օլիմպիադայի տարեթիվը «1996», որից ներքեւ հաջորդում է անգլերեն «YEREVAN ARMENIA» գրառումը:

Դարձերեսը երեգված է կեսաղծով: Թողարկված են նաեւ 2000 հատ նույնատիպ (նույն անվանական արժեքով, պատկերներով, չափսերով եւ ծալվածքով) հուշադրամներ, որոնք նախորդից ավելի բարձրակարգ «Պրուֆ» որակի են:

ՀՀ ԿԲ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից հայտնեցին, որ ՀՀ ԿԲ սույն հրամանով սահմանել է, որ նշված մետաղադրամները 1996թ. հուլիսի 4-ից ՀՀ տարածքում համարվում են օրինական վճարամիջոց եւ պարտադիր են ընդունվել բոլոր ձեռնարկությունների, հիմնարկների եւ կազմակերպությունների (անկախ սեփականության ձեւից) եւ ֆիզիկական անձանց կողմից:

Նշված մետաղադրամներն օրենքդրությամբ սահմանված կարգով ոչ միայն վճարամիջոց ընդունվելու հրաժարվող ձեռնարկությունների հիմնարկների, կազմակերպությունների (անկախ սեփականության ձեւից) եւ ֆիզիկական անձանց կողմից կարող են մերժվել ՀՀ օրենքդրությամբ սահմանված դրամանիշերը:

ՍԱՐՍԵՍԱՍԱՐՇՈՒԹՅՈՒՆ

Բելառուսը զիջեց Ռուսաստանին

Կարենիանգենում մարմնամարզության Եվրոպայի տղամարդկանց առաջնությունն ավարտվեց Ռուսաստանի թիմի հաղթանակով, որն իրականություն դարձավ Վառոդաեւի հաջող գլուխի եւ – բելառուս Իվանկովի ճախարդության շնորհիվ, որը

ձողի վրայից գետին ընկնելով, Բելառուսի թիմին զրկեց ոսկի մեդալ ստանալու հնարավորությունից: Թիմը գրավեց ոսկի 3-րդ տեղը: Իրենից ա-ռաջ թողնելով ուկրաինացիներին:

Սակայն Իվանկովի եւ Աշերբոնորիով Բելառուսն, որ երեսուն ունի հզոր ներուժ եւ հարմարագույն է Եվրոպայի տղամարդկանց առաջին թիմը: Բելառուսի հաղթանակի դարտությունը (Շեր-նուչինոյա ընկալ ձողից) մեծ ուրախություն դարձնեց ռուսաստանցի մարզիկներին, որոնք անակնկալորեն թիմային հաշվարկով գրավեցին առաջին տեղը: Մինչ ռուսաստանցիներ իրար համբուրում էին, բելառուսները փորձում էին հասկանալ, ինչ դարձավ, որ իրենք զիջին առաջին տեղը: Բայց դարձյալ սպասելիական «վրա» էր, եւ գալիան այդ մրցումներում ճշգրիտությունը մի օր ի հայտ եկավ:

Ահա թիմերի ցույց տված արդյունքները

1.	Ռուսաստան	171,885 միավոր
2.	Ուկրաինա	171,285 միավոր
3.	Բելառուս	170,997 միավոր
4.	Գերմանիա	169,848 միավոր
5.	Բուլգարիա	169,435 միավոր
6.	Ռումինիա	168,03[illegible] միավոր
7.	Ֆրանսիա	167,92[illegible] միավոր
8.	Իտալիա	167,42[illegible] միավոր
9.	Հունգարիա	165,42[illegible] միավոր
10.	Իսպանիա	164,56[illegible] միավոր
11.	Հվեյցարիա	164,18[illegible] միավոր
12.	Դանիա	162,650 միավոր
13.	Չեխիա	162,500 միավոր
14.	Նորվեգիա	162,275 միավոր
15.	Անգլիա	162,025 միավոր

ԱԶԳ

Օրվա հեռֆերով

Ադրբեջանցիները Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ուղիների մասին

Ռազմատունչ, զգույշ եւ հուսահատական կարծիքներ

Ադրբեջանական «Պրեսֆակս» լրերը վերջերս Ղարաբաղի խնդրի ուղիների կարգավորման վերաբերյալ հարցում է անցկացրել: Հարցման ենթարկվեցին քաղաքական կուսակցությունների որոշ ղեկավարներ, պատգամավորներ եւ զինվորականներ: Ստացվեցին հետեւյալ պատասխանները.

Ալի Քերիմով (ԱԺՃ փոխնախագահ). – Գտնում եմ, որ ինչպես ԱԺՃ-ի իշխանության օրոք, պետք է օգտագործել ռազմաքաղաքական միջոցներ:

Սաղար Չալաբյոլու (Ադրբ. ժողովրդական կուսակցության գլխավոր քարտուղար). – Պետք է գործել դիվանագիտական միջոցներով, միջազգային իրավունքին համապատասխան, գործողությունների ռազմաբեմում ստեղծելով որոշակի լարվածություններ:

Իսա Ղամբար («Մուսավաթ» կուսակցության ղեկավար). – Խնդրի լուծումը հնարավոր է ինչպես ռազմական, այնպես էլ քաղաքական բնագավառի ճիշտ գործողություններով:

Զաղդաս Ալիզադե (ԱԺԴԿ հանձնախմբի նախագահ). – Բոլոր ուղիներով միաժամանակ:

Լեյլա Յունուսովա («Վահդաս» կուսակցության համանախագահ). – Իմ կարծիքով, մենք քաղաքական ուղիով կիսաքենք այն ժամանակ, երբ կունենանք ռազմական ուժ:

Մաթս Սափարլի («Յուրդաշ» կուսակցության նախագահ). – Այսօրվա քաղաքական հնարավորություններն սպառված չեն:

Շաղման Հուսեյնով (ժողդաստամավոր). – Պետք է ստեղծվի Ադրբեջանի ուժեղ բանակ: Դրանից հետո հարցը կարելի է լուծել քաղաքական միջոցներով:

Շիրզադ Մահմուդով (կառիտան). – Հարցը կլուծվի միայն ռազմական ուղիով:

Գաուս Գոջաեւ (կառիտան). – Իհարկե, ռազմական ուղիով...

Անունը չնշած գնդապետ. – Այսօրվա ռազմական ուղիով...

Արիֆ Բանդալիեւ (ավագ լեյտենանտ). – Քանի ռազմական եւ քաղաքական միջոցներ են պետք, բայց նախ քաղաքական:

Կին լեյտենանտ. – Ռազմական ուղիով Ադրբեջանը կողտրվի:

P.S. Լեռնային Ղարաբաղին համաշխարհային պրակտիկայում գոյություն ունեցող ամենաբարձր կարգավիճակը տալու ադրբեջանական կողմի առաջարկությունը միանշանակ չընկալվեց այդ երկրի քաղաքական ուժերի կողմից: Սակայն որոշ քաղաքական գործիչների ընդհանուր վերաբերմունքը «համաշխարհային պրակտիկայում ամենաբարձր կարգավիճակ» հասկացության նկատմամբ:

Իսա Ղամբար («Մուսավաթ»). – Իրականում այդ հարցը մեզ չպետք է տրվի: Համաշխարհային պրակտիկայում ազգային կամ տարածքային տարբեր կառույցներին տարբեր մակարդակի կարգավիճակ է տրվում: Ամենաբարձր կարգավիճակը, հավանաբար ժողովուրդների կամ տարածքային միավորումների համադրումն է համաձայնության ձեւով: Նույնիսկ համաձայնային պետություններում մի շարք ազգամարտական պրոցեսներ, մասնավորապես բանակը, վերահսկվում են կենտրոնական կառավարության կողմից: Լեռնային Ղարաբաղի համար նախատեսված կարգավիճակը զերազանցում է նույնիսկ այդ նշագիծը: Մենք Ղարաբաղին մշակութային ինքնավարության տրամադրման կողմնակիցներ ենք:

Ալի Քերիմով (ԱԺՃ). – Կոնկրետ ես դեմ եմ այդ կարծիքին: Լավ կլիներ, եթե լայն ինքնավարության կարգավիճակի մասին խոսողները պարզաբանեին, թե ինչ երկրներ են նկատի առնվում: Իմ տեղեկությունների համաձայն, Թուրքասանին տրված կարգավիճակն ամենաբարձրն է: Որքան գիտեմ, համաշխարհային պրակտիկայում ինքնավարության ավելի բարձր կարգավիճակ չկա:

Ալի Նագիեւ («Ենի Ազերբայջան»). – Ադրբեջանի վարչատարածքային միավոր մնացող եւ իրավաքաղաքական ենթակայության տակ գտնվող Լ. Ղարաբաղի հայ համայնքի իրավունքները պետք է հարգվեն միջազգային իրավական նորմերի շրջանակներում: Օրինակ, միասնական Չինաստանում կան ինքնավար մարզեր:

Զարդուշ Ալիզադե (Սոց դեմ. կուսակցություն). – Թուրքասանն ունի ամենաբարձր իրավական կարգավիճակ: Բայց, փաստորեն այն չկա: Բացի դրանից, միջազգային պրակտիկայում գոյություն ունի Այս Ադիկեի, Ալանդյան կղզիների եւ նույնիսկ Դեյտոնի համաձայնագրերի փորձը: Սակայն պետք է ոչ թե լիովին կիրառել դրանք, այլ օգտագործել առանձին տարրեր: Կարծում եմ, որ հայերը չեն ընդունի ներկա սահմանադրությամբ նախատեսված կարգավիճակը: Ուժերի ներկա համակարգում մենք անելանելի վիճակում ենք:

Դազմեզ

ՕԼԵԳ ՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԸ

Սուզ Ուկրաինայում. 32 մահ տրամվայի վթարից

ԿԻԵՎ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ուկրաինայում սուզ է հայտարարված այն աղետի կապակցությամբ, որը երեքշաբթի երեկոյան տեղի է ունեցել Դնեպրոդերժինսկ քաղաքում: Ռելսերից դուրս եկած տրամվայում, նախնական տվյալներով, զոհվել է 32 մարդ, 65 հոգու տեղափոխել են հիվանդանոց: Ողբերգության պատճառները պարզում է հատուկ ստեղծված կառավարական հանձնախումբը: Ուկրաինայի նախագահը ցավակցություն է հայտնել զոհվածների հարազատներին եւ մերձավորներին եւ հանձնարարել է նյութական օգնություն ցույց տալ տուժածների ընտանիքներին: Ինչպես հաղորդել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, Լեոնիդ Կուչման հրաժարական է հայտարարել հանդիսավոր ընդունելությունը Ուկրաինայի նոր սահմանադրության ընդունման սորիվ:

ԱՍՍՍ ԱԹԱ

Իռլանդական տավարի միսը խուճապ է առաջացրել Ղազախստանում

ԱԹԱ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ղազախստանում բորբոքվում է իռլանդական արտադրության տավարի մսի խոշոր խմբաքանակի սպանելիք ճանապարհով երկիր բերելու հետ կապված սկանդալը: Ալմա Արայի մարզային սանիտարասանձնարակարանական կայանի խնամակալները զրանցել են «կոնկրետությամբ» ախտահարված ոչ դասդասված 200 կգ կիսաոչխած երշիկ եւ սառեցված հումք խրացնելու փաստ: Ալմա Արայի քաղաքային անասնաբուժական ծառայության տվյալով, հունիսի սկզբին Իռլանդիայից ստացվել է շուրջ 100 տոննա տավարի միս, որն ուղեկված էր խրացով: Ղազախստանի տարածքում եւ այլ երկրի ամբողջությամբ վտանգում է մեծահասակ ու մանրահասակ քաղաքացիներին:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, ներկայումս Ալմա Արայում եւ նրա ծայրամասերում լայնածավալ ախտահանք է տարվում առեւտրի, հասարակական սննդի ձեռնարկությունների համակարգից եւ բնակչության մոտ ծակոտկեն էնցեֆալիտով վարակված մսի հայտնաբերման ուղղությամբ: Ամ այսօր, քաղաքային անասնաբուժական կայանի պետի տեղակալի ասելով, հաջողվել է հայտնաբերել 3 տոննա վարակված տավարի միս, որը ոչնչացվել է կիզման եղանակով:

Ինչ վերաբերում է իռլանդական տավարի մսի Ալմա Արա ներկրելու ուղիներին, առայժմ դրանք մինչեւ վերջ չեն պարզաբանվել:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ է

Բնակարան կենտրոնական փոստատան հարեւանությամբ:

Հասցեն՝ Սարյան 20/1 բն 6
Հեռախոս՝ 58-13-53

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության «Գյուղատնտեսական մեծածախ շուկա» փակ բաժնետիրական ընկերությունը աշխատանքի է հրավիրում որակյալ իրավաբանի եւ հաշվապահի, վերջինս պետք է տիրապետի նաեւ անգլերեն լեզվին:

Հասցեն՝ Թումանյան 5ա
Հեռ. 52-38-86, 56-41-49

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նորքի 9-րդ զանգ., շ. 6, բն. 118 նախկին բնակիչ Օլեգ Գենադիի Արշիբասովի ընտանիքի վերաբերյալ տեղեկություն իմացողները հայտնեն խորհրդային շրջանի ժողդաստարան, նրան անհայտ բացակայող ծանաչելու մասին:

ՏՈՆԱՎԱՃԱՌ

Խորհրդային շրջանի շուկայի հարեւանությամբ «Նորք» ունիվերսամում գործում է ամենօրյա տոնավաճառ: Տոնավաճառն ունի սառնարանային խցիկներ, պահեստային մասեր: Կաստավում է մեծածախ եւ մանրածախ առեւտուր: Գները՝ շուկայականից ցածր...

Հեռ. 64-75-81, 63-04-05:

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Յավլինսկին պատրաստ է երկխոսություն վարել Ելցինի հետ

ՍՈՉԻ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բորիս Ելցինի՝ Ռուսաստանի նախագահի վերընտրվելու դեպքում նրա հետ երկխոսություն վարելու պատրաստակամություն է հայտնել «Յաբլոկո» հասարակական միավորման ղեկավար Գրիգորի Յավլինսկին, որը էվեարկում էր Կոիլատսկու իր ընտրական տեղամասում: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, «Յաբլոկոյի» ղեկավարը հրաժարվել է հաղորդել, թե ինչն ում օգտին է տվել իր էվեն: «Այն իրավիճակում, որի մեջ հայտնվել ենք բոլորս, յուրաքանչյուրը ինքնուրույն որոշում կկայացնի», ասել է նա:

Գերմանիան 10 մլն մարկի վարկ կտրամադրի Ադրբեջանին

ԲՈՆՆ, 3 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Գերմանիան 10 մլն մարկի չափով վարկ է տրամադրելու Ադրբեջանին: Ի լրումն դրա, Ադրբեջանի ժողովրդական բանկի եւ Գերմանիայի «Ամվասուստիուեր» վարկատու բանկի միջեւ պայմանագիր վարկ է բացվելու Ադրբեջանի համար: Ադրբեջանի պատասխանատու արտասահմանյան պարտքը 9 մլն դոլար է, որը գոյացել է Միջազգային վալյուտային Ֆոնդի, Համաշխարհային բանկի, արեւմտյան երկրների եւ միջազգային կազմակերպությունների հատկացրած գումարներից: Տրամադրված վարկի հիմնական մասը դեռեւս չի օգտագործված: Փորձագետների կարծիքով, պարտքը ժամանակին վերադարձնելը կախված է նորաստեղծ պետգանձնական ճիշտ ազատանից:

Աֆրիկյան խաղաղարար ուժեր Բուրունդիի համար

Աֆրիկյան պետությունների պաշտպանության նախարարները հավանություն տալով Տանզանիայում, որոշել են բավարարել Բուրունդիի պահանջը եւ այնտեղ ուղարկել խաղաղապահներ: Ինչպես հայտնի է, վերջին 3 տարիների ընթացքում էթնիկական խժդժությունների հետեւանքով Բուրունդիում սպանվել է մոտ 150 հազար մարդ: Ամերիկացի բանագնացներից մեկը նշել է, որ կենտրոնական Աֆրիկայի այդ երկիրը դիմագրավում է «սարսափելի աղետալի» մի շրջան, հաղորդում է «Ռոյթերս» թերթն իր երեկվա համարում:

Զուլուները առաջ են անցնում Քուազուլու-Նաթալ նահանգում

Հարավային Աֆրիկայում հրատարակվել են անցյալ շաբաթվա վերջում Քուազուլու-Նաթալ նահանգում անցկացված ընտրությունների վերջնական արդյունները, համաձայն որոնց ներկա վարչակարգի՝ Աֆրիկյան Ազգային կոնգրեսի ներկայացուցիչները վաստակել են էվեների 33 տոկոսը, մինչդեռ զուլու-ազգայնական Ինքաթա կուսակցության ներկայացուցիչները՝ 44,5 տոկոսը: Առաջինները քաղաքային, իսկ երկրորդները գյուղական շրջաններում են ակտիվություն ցուցաբերել, հուլիսի 3-ին հաղորդել է «Ռոյթերս» թերթը:

@rminco
Global Telecommunications

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՑԱՆՑ

ԱՐՄԻՆԿՈ ԱՅՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ է.

✔ էլեկտրոնային փոստ (E-mail)
✔ INTERNET հարուստ տվյալների բազայի մուտք
✔ Օպերատիվ ինֆորմացիա ամբողջ աշխարհից Ձեր կոմպյուտերի էկրանի վրա
✔ Հնարավորություն Ձեր մասին տեղեկացնելու ամբողջ աշխարհին

Մեր հասցեն.
Երեւան, Իսահակյան 28, 3 հարկ
✆ 52-63-26, FAX: 28-50-82
E-mail: support@arminco.com

Nestlé դիպուկության արտադրանքների մենաշնորհային վաճառող

կակաո Nesquik (450gr)

NESCAFÉ Brasero (300gr)

NESCAFÉ սուրճ GOLD (95,190gr)

շոկոլադ Lion

Դիմեք «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» առեւտրի տուն եւ Ձեր խանութում միշտ կլինեն աշխարհահռչակ Ֆիրմայի բարձրորակ արտադրանքը

Մեր հասցեն՝ Քոչարի 2
Հեռախոս՝ 22 77 22

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* եւ *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արաքսյան 2 Գրանցման թիվ 65. Դասդ 69149. Պատվեր 2127 Տպաքանակը՝ 4000 Ստորագրված է տպագրության՝ 3. 07. 1996 Գինը՝ 75 դրամ